

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egy évre 100.000 K
Fél évre 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
4 dinár. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Róth Szilárd uca 3. szám

Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-23

XV. évfolyam

Budapest, 1924 szeptember 9

33. szám

Bethlen gróf tárgyalta Macdonalddal és Herriottal

Genf, szeptember 8.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Daruváry Géza külügyminiszternek a pénteki és szombati nap folyamán alkalma volt ugy Herriot francia, mint MacDonald angol kormányelnökkel hosszabb eszmecsere folytatólni és őket Magyarország általános helyzetéről részletesen tájékoztatni.

Bonyodalmak a háború felelősségének kérdése miatt

Napok óta erősen tartja magát a hír, hogy Marx birodalmi kancellár jegyzékben akar tiltakozni az ellen, hogy Németország felelős a háborúért. Herriot miniszterelnök máris utasította a berlini követét, hogy a jegyzék megjelenése ellen tiltakozzék. A francia lapok is elítélik a szándékot s azt írják, hogy ez a lépés súlyosan kihatna Németország sorsára.

Angol forrásból Genfben az a hír terjedt el, hogy Marx kancellár elűzi a háborús felelősségről szóló jegyzék közzétételének tervét. A genfi francia költőtség körében erről mit sem tudnak.

Herriot bizik a genfi konferencia eredményében

Páris, szeptember 7. Herriot és MacDonald 9 óra 32 perckor Párisba érkezett, Herriot átkísérte az angol miniszterelnököt a Gare-Nord-ra, MacDonald 10 óra körül utazott tovább Párisból. Mind a két pályaudvaron rendkívül szívélyesen fogadták az államférfiakat.

London, szeptember 7. MacDonald megérkezett Londonba.

Genf, szeptember 7. A nemzetek szövetségének közgyűlése hétfőn ülést tart, amelyen befejezi a Tanács munkásságáról megindult általános vitát. Remélik, hogy a harmadik és az első bizottság már hétfőn este vagy kedden megtergathatja első ülését a leszerelés és biztonság kérdésében. A Reuter-iroda genfi levelezője beszélgetést folytatott Herriot francia miniszterelnökkel. A miniszterelnök a következő kijelentéseket tette a genfi tanácskozásokról:

— Most elsősorban foglalkoztunk komolyan azokkal a gyakorlati rendszabályokkal, amelyek alkalmasak a béke helyreállítására és biztosítására. Meg kell értenie az egész világnak, hogy a mi erőfeszítéseink a békére és nem a háborúra irányulnak.

Hangzottatta, hogy a genfi meggyőzés az angol-francia egyetértésen épült fel.

Newyork, szeptember 8. Hír szerint az amerikai kormány nyilatkozat megszövegezésén dolgozik, amelyben visszatartja azt, hogy belépjen a nemzetek szövetségébe

Lopás és emberölés kísérleteiért

Láng Mihály báró, a háborús magyar kormány belgrádi politikai megbízottjának kiadatását kéri Jugoszlávia

Szenzációs bűnügy, vagy politikai hajszá? - MK mond Láng Mihály báró?

Belgrád, szept. 3.

(A Hétfői Napló belgrádi tudósítójától.) Jugoszlávia és Magyarország között a legutóbbi napokban több érdekes kiadatási eljárás indult meg. A jugoszláv kormány részéről folyamatba tett kiadatási eljárás Oselebönovics Jakov belgrádi ügyvéd kérelmére vette kezdetét. Az ügyvéd a belgrádi törvényszéken 14.935/1924. számot nyert beadványában elmondja, hogy

Láng Mihály báró, aki a világ-háború alatt Belgrád megszállása idején, mint huszárkapitány és magyar kormány politikai megbízottja években a lakásában lakott, 1918. októberében, a kiűrités alkalmával lakását kirabolta és onnan nagy értékeket vitt el.

Oselebönovics dr. lopás, betöréses lopás és emberölés kísérlete címen kéri Láng Mihály báró kiadatását és beadványában többek között a következőket mondja:

— Láng Mihály báró (jelenleg Budapest, IV., Apóonyi-tér 3.) Belgrád kiűritésekor, amikor én Belgrád környékén bujkáltam, saját kezűleg feltörte és baltával szétverte az ügyvédi irodámban levő Wertheimkasszát és onnan az összes értékpapirokat elvitte. A zajra odasiető Bogdanovics Vukoszav szolgámat revolverlővésekkel kényszerítette arra, hogy az irodát hagyja el és megfenyegette, hogy lelövi, ha elárulja. Láng Mihály báró két millió aranykorona értékű részvényeket és egyéb szerb és horvát pénzürtvényeket által kibocsátott értékpapirokat vitt el. Az ellopott értékpapírokat pontos listáját nem bírom összeállítani, mivel a jegyzék is eltűnt a kasszából. Ezenkívül elvitte még Láng Mihály báró a Buchaber János bécsi cég által 7428 aranykoronára kiállított váltót, továbbá becsomagolta a lakásában található összes arany és ezüst evészközeket, szőnyegeket és függönyöket, valamint a női ruhákról letépte a csipkéket. Elvitt még egy vaskazettát tele Napoleon és egyéb aranyokkal, török tallérokkal, valamint ékszerekkel, összesen 225.000 aranykorona értékben.

A kiadatást kérő iratokat a belgrádi törvényszék mára elküldötte Budapestre.

A Hétfői Napló belgrádi tudósítójának értesülése szerint

a magyar kormány egyidejűleg három emigráns kiadatását kérte a belgrádi kormánytól közönséges bűnselekménegek miatt.

Ezek Quardek Radó, volt szekszárdi szociáldemokrata párttitkár, Székely István és Varga Ferenc, akiket a kalocsai törvényszék köröz.

A Hétfői Napló munkatársa érint-

kezést keresett a megrágalmazott Láng Mihály báróval, akit a Nemzeti Kasznóban meg is talált. Láng Mihály báró a következő nyilatkozatot tette:

— Már értesültem róla, hogy a belgrádi törvényszék személyemmel kapcsolatban egyben kiadatást kér iratokat küldött Budapestre. Magáról az ügyről nem is kívánok érdemben nyilatkolni. Csak annyit: Az egész dolog kétféle kapott köhögésmű, melynek elűnését az arra illetékes magyarországi fórumokra bízom.

Sándor Pál:

„A kivetett adókat megkeresni nem lehet”

Súlyos kritika a kormány gazdasági politikájáról. Az új vámtarifa a 17.000-es szorzószám mellett további 10-12%-kal drágítja az árut — „Tajnos az intellektuális munkaadókatról semmi sem beszél”

„Az állam legyen becsületes és celtudatos”

Sándor Pál a nemzetgyűlés pénteki ülésén hatalmas beszédben tárta föl az általános gazdasági helyzet súlyos bajait. Azok a miniszterek, akik az ellenzék szónokainak aggodalmait voltak hivatalos elosztani, felszólalásukban csak tág keretek között adtak választ. Szükségesnek tartottuk megkérdézni Sándor Pált, hogy mennyiben elégtettek ki őt a miniszterek válaszal és mi a véleménye a legközelebbi jövőendő közgazdasági alakulásáról. Sándor Pál a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— Az én nézetem az, hogy a miniszter urak és azok az urak, akik odafönn a magas minisztériumokban az ügyeket intézik, egyáltalán nincsenek informálva a helyzetről. Vagy nem látják, vagy nem akarják látni azt a nyomorúságot, amely ráhullt erre a szerencsétlen földünkre.

De, úgy látszik, még kevésbé akarják észrevenni annak az összes eddigi méreteket meghaladó nyomorban az előjelét sem, amely általános gazdasági lesülést előkészít benne van. Minden felvilágosítás és intézkedés hiábavaló: nem akarják belátni, hogy

elérkezettünk az adókat legkevésbé kifizető, sőt az adókat

ség túl van a felelősségre hárításán is, mert a kivetett adókat megkeresni nem lehet.

— Mindenképp a kormányt terheli a felelősség. Parádén kereskedni szeretnénk sincs, ami azt jelentheti hogy

a 17.000-es szorzószám mellett a vámtarifa hárítását megcsökkenteni lehetne még további 10-12 százalékkal drágítja az árut.

— Azok a „válasz”-ok, amelyeket Foss és Pado miniszterek adtak, csak „válaszok” voltak. Pado János miniszter új azt mondotta a többi közt, hogy juttatban nem volt deklaráció az állami szomszédok, azt én megbeszéltem el. A kormányzatban és kormányzatban lehet nagy életszínvonal, hogy a deklaráció elhárítja, én azonban

nem tudom elképzelni, hogy azok az államok amelyek esetében az általános háborúban mindenki elcsúszott, egymással szembe fordultak egymással szembe fordultak egymással.

En távol áll a valóságtól. — Reményem tehát részben nem adókat kifizető elcsúszott a miniszter urak, vagy, ha szándékuk az állam felvilágosítását, egyenként igazságot adnak nekem.

Ha Smith főbíró ur hazáján, ezeknek az ügyeknek folytatásuk lesz.

Mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hallgathassunk. Ha kiműveltenek volnánk szemben a miniszter urakkal, akkor...

elmeünk Smith főbíró urhoz és fel fogjuk térni előtte bajaink, mert ez éppen az ország jól felfogott érdekére való tekintettel kötelességünk.

A nemzetgyűlés többsége — így látszik — nem érez hivatalos arra, hogy azokkal a kérdésekkel foglalkozzék, amelyek manapság mindenütt a politika tengelye képzelték.

Ma világszerte kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkoznak a Kormányok és a parlamentek.

Amíg még nem oldottuk a gazdasági problémákat, minden más kérdésnek háttérbe kell szorulnia.

Erés kritizsen kell még dmenünknk, sokan azt hiszik, hogy már átágyoltunk, pedig ez tévedés.

Most jönnek még csak az igazán nehéz idők. A segítés első feltétele, hogy

az állam legyen becsületos és céltudatos.

Munkatársunk megkérdezte Sándor Pált, hogy mi a véleménye a munkanélküliségről. A következő választ kapta:

— A munkanélküliség — nézetem szerint — sokkal nagyobb az intellektuális pályákon, mint a fizikai munkások között.

Sajnos, a sok ezer állásnélküli tisztviselőről nem beszél senki,

pedig a százezret is meghaladja azoknak a tanult embereknek a száma, akik ma állás nélkül állanak, vagy pedig „vérgiekiegítéssel”, vagy „nyugdíjjal” elbocsáttattak. Sajnálom, hogy ezt a kérdést szóvá nem tettem. A fizikai munkások előbb-utóbb kapnak munkát, ki rövidebb, ki hosszabb időre, az intelligens állásnélkülieknek beláthatatlan idő-kell várniuk.

OVOMALTINE
friss tojásból, tojásból, dr. Wandor-féle malatából és a legfinomabb hollandi kakaóból készült
természetes erősítő tápszert
A legkitűnőbb uszonna és reggeli
Egy közepedoboz ára 35.200.— korona forgalmatárával együtt

Reggeltől délig a rendőrség panaszfölvévejében

Miert jelentik föl egymást az emberek?

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Apró kis mozaikkepet mutatunk be. Egyik kerületi kapitányság panaszfölvéve hivatalát, amelyekbe a kisebbek könnyel, panaszal és fájdalmai ömlenek össze, amelyek pontos tükre adja, hogy min minden történik a nagyvárosban, az utcán, az udvarokban és a lakásokban. Szegénységűről, nyomorról és bűnről beszélnek itt, imitt-amott csillan csak egy kis humor, szomorú korszakunk farka kis humorra

Lopás miatt jelenti föl egy asszony a szomszédját. A lemosott ággyoszakát kitette száradni a folyosóra és egy deska eltűnt

— Honnan tudja, hogy a szomszéd lopta el!
— Más nem vihette azt el.
— Miből gondolja?
— Azok mindig olyan „lopós népegk”.

Reggel nyolc óraker kezdődik a hivatal. Akharrá már ott fekszenek azok a jelentések, amelyeket a rendőrök észreka tottk. Ezekből megtudjuk, hogy a kerületben az éjszaka nagy kocsmai veredekes volt. Két veredéket, akik nem tudták magukat igazolni előállítottak. Három kocsi és egy sofört jelentettek föl a rendőrök, hogy kivilágított lámpa nélkül hajtoztak az utcán, két kocsi és három sofört viszont szabálytalan hajtott. Egy embert bíránny okozó részesség miatt előállítottak, egyet éjjeli eszdháborítás miatt jelentettek fel, harmat pedig szemérem elleni kihágásért. Két kocsmáros a záróra rendelet ellen vétett, egy fiatalkorút behozta, mert a gyümölcsökofa kocsijáról lopott, egy férfit, egy nőt és egy fiatalúrút csavargás miatt állítottak elő. Egy házmeort is följelentettek, mert a lakót nem akarta ezer korona kapuzéért beeresztelni.

Egy úr szintén a szomszédját akarja följelenteni, mert az a kutyájába belepüört. Egy lakatosmester kéri, hogy a fiát küldjék a javító intézetbe, mert ő nem bír vele. Fászeres inag következik, aki az ággyárát és kollégáját jelenti föl, ongy a cipőjét ellopta.

Urühölgy jön most, hogy a házmeort ellen tegyen panaszt. A házmeort már féltízker betiltja porolást és most azt is megkérte, hogy féltízker egyszerden ledobálta az udvarra a porolásra kitétt szőnyegeket. Fiatalember sikasztás miatt jelent föl egy szabómestert, mert sem a saját posztját, sem a ruhát nem tudja megkapni tőle.

Amíg a rendőrkapitány az aktákat átnezi és megteszi intézkedéseit, azalatt egyre gyűlnek az ajtó előtt a panasztevő felek.

Négy síró-rívó poronnyal áll be egy anya. A gyermekeket a sétátóron megverték az idősebb gyermekek. Egy kocsi fölhalgott a járdára és betört egy kirkatot. A kárvallott kereskedő a kocsi azonnali letartóztatását követeli. Tálérett, romlott görögöldinyét adott el egyfi asszony a másikkak. A korpus deliktit, a dnyátét is magával hozta és olyan mérgezen teszi le az asztalra, hogy a lé összeröföksköll a kapitányt és az összes iratokat.

Órag, töpörödött anyóka jön be elsőnek. Eleuskó zokogásából áll érteni meg, hogy mi a baja. Két fia van, akik eselédéket tartják, ütök-verik és az este kidobták a lakásból is. A szegény asszony a folyosón az ajtó előtt aludt. Pedig a lakás az ő tulajdonja, az ő nevében is van. A kapitány azonnal detektívát ad az asszony mellé, kísérje haza és csináljon rendet a gonosz flúkkal.

Tizenkétéves leányka szepgevo mondta el, hogy az anyja rosszul bánik vele. Mindig üt és éhezeti. Kéri, hogy vegyék el az anyjától és helyezzék el patronházban. Ismét öreg anyóka totyog be. A házbeliek közül valaki elvágta a csakéje nyakát és a véres tetemet az ajtó elé dobta.

Néhány szablonos eselédügy következik. Nagyságákat otthagya a eseléd, a eselédet dobta ki a nagyságra. A panaszokat fölveszik, a eselédkönyvek ottmaradnak a jegyzőkönyvvel.

— Két embernek a pingéjét törték föl, egynek a könyvjából lopták át. Ismeretlen tettes ellen tesz följelentést egy vatróló, hogy az ablakában levő muskális eserepeket az éjszaka összetörték.

Tollaskalapos urühölgy retentelen fülhaboróással állt be. Az első omlotlan lakó eselédéany elcselítta az ő eselédjét, a háta mögött „örmeort úrnak” eselédja és a lépcsőházban mindig szemtelenti a szemé közé nevet. Azonnali ortyes intézkedést követel a eselédéany ellen. A rendőrkapitány fölvilágosítja, ongy ilyen ügyekbe nem avatkozhat bele. Az urühölgy nagy méltatlankodással vonul ki, hogy helyet adjon egy tagbaszakadt munkásembernek, akit szegény ide, szegény oda mevert a felesége. Valópbört akar indítani.

A vicné a szabályszerű szemétpénz helyett töbebt követel és nem hordja le a szeméteit. Egy esztergályos följelentti a szomszéd ház gyermekeit, mert az ablakon át mindig leköpnék a műhelyébe. Egy anya két fiatalember ellen tesz panaszt, hogy a leányával szemben tolakodóan viselkednek és illetlen szavakat használnak.

— Itt akar valópbört indítani!
— Bizony kérem! Rendőrkézre való az ilyen boszorkány!

Négy zsetbolváltást és egy ridikül lopást jelentenek be rövid egymásután. Beeselőtérés miatt jelenti föl egymást két asszony. Egyszerre jönnek be a kapitány előtt is folytatják a nyelvetést és olyan patáliát csinálnak, hogy alig lehet kituszkolni őket.

Előteget adtam szirma. Gy embernek és az megszóított a pénzrel — panaszolja egy elkecsereedett háziaszsony.

— Minden félérneműm eltűnt a padlásról — sirja egy másik. Se vége, se hossza ezeknek a panaszok. Két óra felé jár az idő. Országosan szétlizenhét följelentést tettek. Ennyi minden történt a főváros egyik kerületében. Es így van ez minden kerületben.

Szirmay István.

Az orvosszövetség huszonhatodik kongresszusa Siófokon

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Szombaton igazgatósági ülés volt a községháza tanácsstermben, ezt az ismerkedési estély követte. Az estélyt a balatoni tüzijáték és a házi hangverseny zárta be.

Vasárnap délelőtt 9 óraker dr. Dollinger Gyula egyetemi tanár nyitotta meg a teiepi színházban a kongresszust. A kormány képviselőjében Fáy Aladár dr. államtitkár jelent meg, több kiváló professzorral dr. Kuzmik Pállal, dr. Tagf. Feri Vilmosal, stb.

Dollinger Gyula egyetemi tanár megnyitójában köszönetet mondott azért a bizalomért, amellyel az orvosszövetség elnökevé választották. Udvozlotta a megjelenteket, szomoruan állapítja meg, hogy a kongresszusra utazó orvosok közül kevesebben nem részeselek, míg a földműves gazdák az őri delialkialításra kedvezményt kapnak, majd átadta a szót Szilassy László dr. titkárnak, aki a főtítkár helyett a titkári jelentést olvasta fel.

Büó Károly dr. alispán ígéreteket tett az orvosok ügyének humánus elintézésére. Fáy dr. a népjóléti miniszter nevében szólt fel. A községi orvosok fizetés ügyében, majd a járási orvosok állásának fenntartását jelentette be.

Ezután Melha dr. főpénztáros pénztári jelentése következett.

Ehn Kálmán és Csillery Ambrus az orvosok államosítását követelték.

Kardos dr. a községi orvosok státuszrendezését sürgetti.

A községi orvosok részéről lakásügyük rendezése végett hangzottak el felszólalások.

A kongresszus főtítkárá dr. Dorányi Gyula egyetemi magántanár választotta meg.

Ondry Ferenc dr. előadása után az ülést Dollinger Gyula dr. zárta be. Egy óraker 600 terítékes bankett volt özv. Szommer Béláné és Kórányi Zoltán éttermben, melyen több pohárköszöntő hangzott el.

FÉRFI ING
2 gallérral, divatmintában, szintartó 89.000
Zefiring 2 gallérral, legszébb csikos minták .. 98.000
Oroszlán védjegyű legújabb minták 150.000
DIVATCSARNOK
Rákóczi-ut 74

Divatcsikos, jóminőségű ZEPHIR
méterje K 22.000
DIVATCSARNOK
Rákóczi-ut 74

HIMZETT NŐI ING
ÉS NADRÁG 36.000
kitűnő minőségű, drbja .. K
DIVATCSARNOK
RÁKÓCZI-UT 74

Felozslatni a Házat

A nemzetgyűlés pénteki ülésén az ellenzék részéről többször közebe kiáltották: fel kell oszlatni a nemzetgyűlést. Nem hiszünk ugyan, hogy azok is, akik ezt közebe kiáltották, komolyan gondolták volna, de szent a meggyőződésünk, hogy tudat alatt is az igazat mondták.

Ez a nemzetgyűlés valóban csak egyre érett meg: hogy feloszlassák. Ha semmi eledlik, a pénteki nap megmutatta, hogy a nemzetgyűlés mai összetételében nemcsak hogy nem életképes, de a leghatározottabban munkaképtelen.

Az idei nyáron előbb Londonban, majd most Genfben tárgyaltunk Európa vezérfőial Európá sorsáról. Alig néhány napi megszakításal együtt volt a parlament Londonban, Párisban, Berlinben, sőt a kisanant nemzetgyűlés is ugyolyan permanens üléseket tartottak. Csak a magyar parlament nem érezte szükségét együttlétének, csak a magyar parlament engedte meg azt a luxust magának, hogy három hónapra kikoposolja magát mindenből, ami körülte történik.

Az egyetlen törvény, amelyet a mai nemzetgyűlés alkotott, a földreform törvény. Ez a törvény szentesítve van ugyan, de hol vagyunk a végrehajtásáért. Azt is mondják, hogy nem is lesz belőle soha semmi, mert maza a kormány se akarja.

És a javiak, a tervek, a szándékok, a táblisták, amelyek megvalósuláshoz soha el nem jutnak. Az ellenzék az elmúlt napokban összehívatta a nemzetgyűlést. Az összehívattá azzal indokolták meg, hogy egyre növekvő munkanélküliségnek megállítására kormányintézkedést sürgetnek. A szocialisták szónoka ridog, de méris beszédese számokkal festette meg a munkanélküliség katasztrófális voltát. Sőt valljuk, hogy Peyer Károly túlságosan tárgyilagoss volt a színek aláfestésében is (több lojalitást és jóakaratot mutatott, mint a mennyit csak a száraz igazság követelt volna).

Voltak más szónokok is, akik másról beszéltek. A helyettes miniszterelnök aztán válaszolt. Ezáltal is elismerés voltunk a helyettes miniszterelnök dialektikai szönglörös-ködsének, de amit mondtott ez nem volt politikuss és nem állta ki az igazság mértékét. A kormány igen nem teljesítette kötelességét a munkanélküliség kérdésében. A tatarozási hitelt — ha lejegyezték is — a munkát nem kezdtek meg, sőt néhány sines arra, hogy megkezdjék a közeljövőben.

Ma már szeptember közepén vagyunk. Napok választanak már csak az ósztló és a táltól. Remény se lehet arra tehát, hogy idejében akar a közmunkák, akár a tatarozások megindulhassanak. Marad tehát minden tavaszra.

De gondol-e a kormány arra, hogy mi lesz a télen, mi lesz azzal a sok ezer munkással, tisztviselővel, akiket a munkaszünetben elbocsátottak. Mi lesz azokkal, akiket még emíttan fognak elbocsátani.

Ezek olyan kérdések, amelyekben a nemzetgyűlésnek kell döntenie. Am a nemzetgyűlés a többségi engedelmesség elnapolta október közepére. Eddig az ideig a törvényhozás a kormány jóváhírlól nem is foglalozhat ezekkel a kérdésekkel. Tudja-e és meri-e a kormány mindezt vállalni a felelősséget. Pedig vállalnia kell. És vállalnia kell egy olyan kormányának, amelynek csak ígéretekkel együttartott köhsége van.

Nyilván meg kell mondanunk, hogy bírók ítélték föllyk itten és valóban nem látunk más megoldást, mint felozslatni a nemzetgyűlést, amelyre — minden azt mutatja, szükség nincs — s akkor lezáróbb néhány millárdot megtakaríthat a kormány, melyből juttathat szegényes filléreket a munkanélkülieknek, mert csak ezért fizeti néhány száz törvényhozót, hogy ez vakkálózók, nagy és meg nem engedhető luxus ennek a tönkre ment országának.

Butor-, gyufa- és gépgyárat létesít három külföldi tőkecsoport

„Megkezdődött a külföldi tőke bevonulása a magyar közgazdasági életbe” — A frankkontremin miatt Ausztria helyett Magyarországnál: kinálkozik a külföldi pénz — Kormánykörökben a munkanélküliség enyhülését remélik

Temesváry Imre nyilatkozata a Hétfői Naplónak

Kormánykörökben túlzottaknak tartják a munkanélküliség következményeivel kapcsolatos aggodalmakat és bízna a gazdasági helyzet mielőbbi javulásában, amely a munkanélküliség erős enyhülését fogja eredményezni. Alkalmunk volt ez ügyben beszélgetést folytatni

Temesváry Imre

kormányfőtanácsossal, az egységessépart egyik vezető tagjával, aki a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— Meg vagyok győződve róla, hogy a munkanélküliség rövid idő alatt a minimálisra fog csökkenni. A százmilliárdos építkezési közzönt teljes összességében igénybevetésére érdekeltek, úgyhogy mielőbb megindulhat az alkotó munka, amely kereseti lehetőségeket fog teremteni.

Munkatársunk itt megemlítette, hogy a kormány a szanálási javaslatok megalkotásakor bizott a külföldi tőke magyar vállalkozások iránti érdeklődésében. Az a kérdés tehát, van-e remény arra, hogy a külföldi tőke ide beszívárog, mert csak így lehet a megoldás felé vezetni a munkanélküliség problémáját. Temesváry Imre erre vonatkozóan így nyilatkozott:

— A németországi események rövidesen éreztetni fogják hatásukat.

Minden remény megvan arra, hogy a külföldi tőke fokozatosan bevonul a magyar közgazdasági életbe.

Máris többfelől érkeztek ajánlatok magyar magánvállalatokhoz. Tudomásom van arról, hogy

több külföldi ajánlat érkezett nemcsak fővárosi, hanem vidéki magánvállalkozásokhoz.

Ez rendkívül biztató jelenség a legközelebbi jövő kialakulása tekintetében. De

bizalmat kelthet mindenfelé a magyar korona állandó javulására.

A rendelkezéseimre álló adatok alapján megállapíthatom, hogy

a külföldi tőke sokkal barátságosabbnak mutatkozik Magyarországnak, mint Ausztriának.

Ausztria helyzete ugyanis azért rosszabb, mint a miénk, mert a bécsi frankkontremin következtében bedőlött pénzügyi krízis lerontotta az Ausztria közgazdasági fellendülésére vetett hitet. Már látható jelei is mutatkoznak annak a ténynek, hogy

az Ausztriába kívánczó tőkének tetemes része felindult az új nyílván alapít.

Az érdeklődés elsősorban városfejlesztési és gyáralapítási akciók iránt nyilván meg.

Munkatársunknak arra a kérdésre, hogy van-e valamely konkrét adat a külföldi tőke magyarországi elhelyezésére, Temesváry Imre a következőket mondotta:

— Konkrét adataim is vannak. Tudom ugyanis azt, hogy

egy nagyobb külföldi pénzcsoporthat hatalmas favállalatot létesít és ezzel kapcsolatosan butorgyárat alapít.

Sőt legújabbán két másik külföldi tőkecsoport is érdeklődik magyar vállalkozások iránt.

Egy német tőkecsoport avatványt, egy holland pedig mezőgazdasági gépgyárat alapít Magyarországon.

Megvan tehát minden remény arra, hogy az ezekben a vállalkozásokba: meginduló produktív munka számos kereseti lehetőséget fog nyújtani és így a munkanélküliség minimálisra fog redukálódni.

Gaál Endre képviselő és egy hírlapíró tetteles afférja

Az ügy lovagias útra terelődött

Szomaházy István író az egyik estlaphan cikkét írt, amelyben kritikát gyakorolt a gyógyszereszek árszabása fölött. A gyógyszereszek egyesületé visszatartotta Szomaházy vádjait egy kimerítő cikkben, amelyet az estlaphan másnap készségegel közölt.

Gaál Endre nemzetgyűlési képviselő, nyugalmazott államtitkár, aki a Gyógyszereszek Egyesületének elnöke, vasárnap délután szokása szerint megjelent az Otthon Irók és Hírlapírók Körének Eszterházy utcai klubhelyiségeiben és ott Szomaházy István asztalánál foglalt helyet. A beszélgetés természetesen Szomaházy cikkére terelődött. Gaál Endre kijelentette, hogy — ha Budapestesen tartózkodott volna — nem elégedett volna meg helyreigazító nyilatkozattal, hanem a bíróság elé vitte volna az ügyet. Majd hosszas vita indult meg, amelynek során Gaál Endre szemrehányásokat tett Szomaházy Istvánnak. A beszélgetés egyre ingerültebb lett ugyan, de nem lépte túl a megengedett formákat. Majd Gaál Endre kisse idegesen jegyezte meg:

— Nem mese ez az írógépről, kedves mester, ehhez érteni kell — mire Szomaházy István így válaszolt: — Uyen hangon velem ne beszéljen! Hogy jövök én ahhoz, hogy felelősségre vonjon engem. Nem társzavok ervöl az ügyről.

Ezzel a vita véget is ért volna. Egyed Zoltán hírlapíró azonban, aki egy szomszédos asztalnál hallgatta az ideges vitátokozást s akik egyébként személyesen nem ismerték Gaál Endrét, felkelt a helyéről és izgatottan Gaál Endrét támadt:

— Hogy mer ön egy érdemben megőszült író felelősségre vonni! Gaál Endre: Mi köze magának ehhez az ügyhöz? Miért szól egyáltalán bele egy vitátokozásba! Ha itthon lettem volna, bíróság elé vittem volna az ügyet.

Egyed Zoltán: Mi?! Bíróság!... Önmeg legkevésbé okna van arra, hogy bíróságot emelgessen!

Gaál Endre: Hogy érti ezt! Egyed Zoltán: Ön nagyon jól tudja, hogy mire célzok. Vegye sértésnek, ahogy parancsolja.

Gaál Endre: Tetszik nyíltan megmondani, hogy mire céloz. Nekem uncsenek titkaim!

Egyed Zoltán: Azért ne emelgesse a bíróságot, mert ön egy idült panamissia.

Gaál Endre: Hazudék! Egyed: Csak az mentesíti önt a pontofól, hogy az Otthonban vagyok, amelyet írt szítek.

Gaál Endre erre felpattant a he-

lyéről és areultította Egyed Zoltánt, akit azonban az ütés csak részben ért, mert Egyed Zoltán egyik kezével felfogta az ütést, a másikkal pedig három ütést mért Gaál Endre fejére. A dulakodókat csak nagynehezen lehetett szétválasztani. Gaál Endre még egyszer neki akart menni Egyed Zoltánnak, akit szintén allig lehetett visszatartani. A hangos sértégetődzés azonban tovább folyt:

— Takarodjék ki innen — kiáltotta Egyed Gaál Endre felé.

Az ügyet lovagias útra terelték. Gaál Endre megbízottai Kun Andor, az Otthon Kör alelnöke és Szabó Sándor nemzetgyűlési képviselő vasárnap délután elégértelt kették Egyed Zoltántól, aki Lázár Miklóst és Rácz Vilmost nevezte meg segédeinek. A felek hétfőn tárgyaltak.

Szomaházy István és Gaál Endre között az ügy simán intéződött el, mert Gaál kijelentette, hogy sajnálja, ha Szomaházyt megsértette volna, ami egyáltalán nem volt szándékában.

A helyügymiszter kihallgatásra rendelté magához a szentendrei polgármestert

Sztrassinszky László dr. polgármester szerdán másfélórás jelentésben számolt be Rakovszky Ivánnak a szentendrei helyzetről

A szentendrei szerb szervezkedés ügyében, a Hétfői Napló tudósítása nyomán, a helyügymiszter, a mint már jelentettük, széleskörű nyomozást rendelt el. A nyomozás eredményei felől állandóan érdeklődik maga a miniszter is, aki részletes tájékoztatást szerzett magának az egész szervezkedés előzményeiről.

Rakovszky Iván helyügymiszter, a Hétfői Napló megbízható helyről szerzett értesülése szerint, a hét folyamán kihallgatásra rendelté magához Szentendre polgármesterét, hogy információkat kapjon a szentendrei társadalmi viszonyokról s általában az ottani szerbek magartásáról.

Sztrassinszky László dr. szentendrei polgármester szerdán délelőtti je-

lentkezett a minisztériumban s Rakovszky másfélórás kihallgatáson tájékoztatta magát a szentendrei helyzetről. A polgármester teljes részletezővel ismertette részint a szentendrei magyarság hangulatát, amely feltétlenül szükségessé teszi a kormány és sűrűs hatósági közbelpést, részint pedig azokat a jelenségeket, amelyek előidézni voltak a magyarság mai hangulatának. A kihallgatás részleteiről azonban természetesen nem kerülhet egyelőre több a nyilvánosság elé.

A rendőrség egyébként nagy apparátussal folytatja ebben az ügyben a nyomozást, hogy pótolja az előző nyomozás akntáinak érthetetlen és feltűnő eltűnésével megsemmisült perdöntő adatokat és megáfaptságot.

Meglept árapak fizetek viseltérfirukéért
Wartnerer Gy. Zsibó Jenő u. 23. Telefon 105-23

Az ellenzék pénteken csúfos vereséget szenvedett Senkit sem elégitelt ki a Ház pénteki ülése - Peyer Károly és Rupert Rezső katasztrófális események bekövetkezéséért a kormányra hárítják a felelősséget A Kossuth-párt felszólítást intéz Félegyházaról a polgári pártokhoz

A nemzetgyűlés pénteki ülésének lefolyása és főként Vass József dr. miniszterelnökkhelyettes beszéde a legkevésbé sem elégitelt ki azokat az ellenzéki politikusokat, akik a nemzetgyűlést összehívták. Vass miniszter beszéde, amellyel a munkanélküliség miatti aggodalmakat kellett volna eloszlatnia, csak emlelti fejtegetés maradt mindvégig. Különösen éles visszautasítást kellett mindenfelé Vass József beszédeként az a része, amelyben quynos célnak a jelenkori munkás és a XVI. századbeli köfaragóságát állította szembe egymással. Ez ügyben

Peyer Károly

szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő a következőket mondotta munkatársunknak: - Vass miniszter ur filozófiai és történelmi fejtegetéseit nem elégitelték ki azokat, akik a munkanélküliségre aggódnak. A kormány önmagára vessen, ha a tél folyamán a munkanélküliség és az ennek nyomában járó nyomor katasztrófális méreteket fog majd ötenni és a helyzetet felborulással fenyegethet!

Rupert Rezső

így nyilatkozott a kormány magatartásáról: - Minden bajnak oka: az alkotmányosság teljes hiánya. A rendszerben, illetve a mai uralom teljes közönséges és alkotmányjogi rendszertelenségében van a hiba. Amíg a parlament nem rendezi véglegesen a közjogi kérdéseket, addig mindig ki leszünk téve olyan eshetőségeknek, amilyenek pénteken is bekövetkeztek. A kormányt csak belpolitikai kérdések érdeklik, a gazdasági problémák nem törődik. Felelős is lesz a bekövetkező és katasztrófával fenyegető eseményekért. A nemzetgyűlés pénteki ülésének eredménytelensége miatt sokan az ellenzékét hibáztatják. Feltiltást kellett ugyanis, hogy pénteken Sándor Pál beszéde alatt, amelyben a szónok a kormányt hibázt a szanalással kapcsolatban felsorakoztatta, a fájvédők közül többen Sándor Pál felé kiáltottak:

- Ön beszél így? Hiszen ön is megszavazta a szandási javaslatokat! Szilárdi Lajos a közbeszóló Zsir-Kau Jánosra támadt: - Micsoda eljárás ez! Sándor Pál az ellenzék nevében beszél! Ellenkezik a parlamentáris szokásokkal, hogy ellenzéki szembe forduljon az ellenzék hivatalos szónokával! Erről az incidensről, amely a Ház pénteki ülésén szinte észrevétlenül folyt le, a harcos liberális ellenzék egyik vezető tagja

a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának: - Ne esodálkozzék senki azon, hogy pénteken nem sikerült semmiféle eredményt elérni a kormány részéről.

Az ellenzék pénteken csúfos vereséget szenvedett. Ilyen hallatlanul csunya rajtaütés még nem volt. Összehívják a nemzetgyűlést, hogy a munkanélküliség fenyegető méreteket bíró problémáját szóvátegyék, hogy az Esküütty miatt felelősségre vonják a kormányt és ime

- feláll az egyik ellenzéki szónok és megvergetti napjaink Szabó István vállait.

Sőt hozzáfűzi hogy „az Esküüttyűn keresztül a földreformot akarják elcsúszolni.” Így aztán érthető, hogy a népjóléti miniszter ur kulturtörténeti fejtegetésekkel álmosította el a munkanélküliség miatt aggódókat.

Eppen a pénteki ülés lefolyása arra az elhatározásra készítette az ellenzéki pártokat, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen arra, hogy az ellenzéki pártokat úgy bizonyos elvi kérdésekben, mint a taktikai együtt működésben közös nevezőre hozza.

Ertesülünk szerint a Kossuth-párt óhajt ebben a tekintetben kezdeményező lépést tenni. Ez a párt a jövő vasárnapon Horváth Zoltán kerületében, Kiskunfélegyházán nagygyűlést tart. Ez a nagygyűlés hír szerint messze túl lépi egy beszámoló kereteit s országos jelentőséget ad annak az a körülmény, hogy a Kossuth-párt Kiskunfélegyházáról akar felszólítást intézni a többi pártokhoz arra nézve, hogy az ellenzék álljon fel közösen az asztalhoz és állapodjék meg a politikai kérdésekben s azok megvalósításában. Munkatársunk erre vonatkozóan beavatott helyről az alábbi információt kapta: - A Kossuth-párt Kiskunfélegyházai nagygyűlését fel fogja használni arra, hogy az ellenzéki pártok

kat, elsősorban a polgári ellenzékét felszólítsa, hogy a kormányval szemben eljárását illetően egymás között állapodjanak meg.

- A helyzet ugyanis az ellenzék szempontjából tarthatatlan éppen az ellenzék széthúzása miatt. Nem kell részletezni a dolgot, hogy mindenki lássa, hogy a kormány ma a frakciókra bomlott ellenzékkel kedvére játszik. Ha ez így tart tovább, az ellenzék elveszti a talajt lába alól nemcsak parlamentben de a választók körében is.

- Ha most nem sikerül az ellenzék közös nevezőre hozni, akkor alig marad más az ellenzék számára, mint passzívtársa menni, mert továbbra nem vállalhatók a felelősséget a történendőkért. Ertesülünk szerint egyébként a szociáldemokrata párt kijelentette több polgári politikai előtt, hogy amennyiben nem remélhető, hogy az ellenzék a kormányval szemben egyöntetűen lépjen fel az őszi nemzetgyűlésen, úgy a szocialista párt arra kényszerül, hogy a harcot egy magában vegye fel a kormányval szemben, mert nagyobb eredményeket tudna kivívni a munkás kérdéseket illetően önmaga erejére támaszkodva, mintha erejét elfecsérelné meddő szótáskában a polgári ellenzékkel párosulva.

A politikai életben ma egyébként minden csendes, de az időjósok úgy tudják, hogy a kullszák mögött igen komoly megmozdulások vannak, sőt sokan azt is tudni vélik, hogy a Nagyatádi-ügy sem csendesült el, hanem a kiszakadt igen komolyan sürgetik Nagyatádit, hogy határozza el magát.

Több milliárd sikkasztásával vádol a budapesti rendőrség egy nyomorék bécsi rikkancsot A gyanúsított letartóztatta a bécsi rendőrség

Bécs, szeptember 8. (A Hétfői Napló bécsi szentesítő-ségétől.) Rejtélyes és titokzosságában egyáltalán tragikus ügy foglalkoztatja a bécsi rendőrséget. Sugar Jenő huszennégyes tehetetlen nyomorék. Koldusszegény és mégis küzd az élettel, hogy kielégítse tudásomját. Mankóinak segítségével egész nap a Ringen vándorog és újságokat árul és közben mint egyetemi hallgató vegyészetet tanul. Sugárt az utolsó napokban nagy szerencse érte. A pesti lapok bécsi terjesztője felfogadta bizományosának és megígérte, hogy az egyik kaváházban pavillont szerez számára. Sugar boldog volt, szerte az ábrándokat, hogy ezáltal minden este teli gyomrerral ülhet le tanulni. Ekkor azonban közbejött a tragikomikus fordulat. Az éhező rikkancsot a budapesti rendőrség megkeresésére letartóztatták annak a gyanúnak alapján, hogy bankigazgató

lói minőségében milliárdokat sikkasztott el. Sugar ruhájának rongyaira, eladatlan újságoktetere mutatott, majd elővette az egyik magyar pedagógusnak meleg ajánlólevélét, mire szabadon bocsátották. A budapesti rendőrség azonban újból kérte letartóztatását és egyuttal megírta a bécsi rendőrségnek, hogy a nyomorék diák-rikkancsok a bányával együtt bankháza volt Budapesten és milliárdokat sikkasztott el a kommitésektől. Sugar most ismét a Landesgericht fogdájaiban ül, napjában háromszor enni kap és nem kell a Ringen vándorognia, míg megkeresheti napi pár koronáját. Ha odaadják könyveit, hogy idejét tanulásra használja fel, úgy talán meg is lesz elégedve azal a furcsa sorssal, amely őt, mint milliárdos sikkasztót, ismételtelen börtönbe juttatta. A bécsi rendőrség azt hiszi, hogy a budapesti rendőrség részéről névcsere és tévedés forog fenn.

Visszahelyezik állásukba a Munkásbiztosító régi tisztviselőit

A Munkásbiztosító Pénztár tisztviselői karában az utóbbi napokban igen elkeseredett hangulat hatalmasodott el. A tisztviselők és tisztviselőknél között el-lenőrizhetetlen helyről származó híreket terjesztettek arról, hogy az új igazgató elnöknek előjén nagy létszámcökkentést hajt végre. Ezek szerint Rode János dr. megbízott igazgató - aki Fogarassy ny. tábornokot, a pénztár igazgatóját helyettesíti hathavi szabadsága alatt - kérésük tisztviselőt helyez B. listára, hogy ezzel helyet csináljon a pénztár volt alkalmazottainak. A Munkásbiztosító új igazgatója, mint ismeretes, a kurzus első heteiben nagy személyné "tisztogatást" hajtottak végre s a kurzus elején alkalmazott tisztviselőket most attól félnék, hogy Rode igazgató eljött őket s visszahelyezi a régi alkalmazottakat. A hangulat elmérgesedését nagyban

fokozta az a körülmény, hogy a pénztár egy elbocsátott régi tisztviselője állítólag a következőket mondotta egy jelenleg is állásban levő kártársának: - A ti időtök lejár... most mi jövünk. Fogarassy után Rode, utánaok mi... A Munkásbiztosítónál egyébként az a helyzet, hogy az alkalmazottak majdnem fele n s 70-80 százaléka ideiglenes alkalmazott: díjnok. Ezek az emberek, ha B. listára helyezik őket, igen kis összeget kapnak végkielégítésként s az olcsó létszámcökkentés híre értetűs íjedtséget és elkeseredést keltett körülükben. E hírekek kapcsolatban íllatés helyen kijelentették, hogy a Munkásbiztosító Pénztárnál tényleg szükség van bizonyos létszámcökkentésre, minden erre vonatkozó híresztelés azonban egyelőre még korai s nem egyéb felelősen találgatásnál.

Az őszi bevásárlásai alkalmával... Szövetosztályon: Kabátveleurok... Selymosztályon: Maroquin... Vászonosztályon: Sifon... Mosóosztályon: Barchat... Rövidáru- és csipkeáru-osztályon: Cérnacsipkák... Kleinfélek... Függönyek... Sifonhímzések... Selymáru... Kalap- és bároszallagok... Kesztyűk, harisnyák, trikó... Troszok, zsinórok, gombok, szőrmecsigók. KLEINFÉLÉK ANTAL divatruházában Király-utca 53. (Akadémia-szok.)

Nem történt meg a Gombos-Prónay párbaj

Szombaton terjedt el az a hír, hogy Gombos Gyula hétfőn délelőtt fog kárpárbit vívni Prónay Pállal. A Hétfői Napló tudósítója megállapította, hogy a párbaj nem történt meg. Munkatársunk illetékes helyen azt az információt kapta, hogy a több mint egy éve húzódó lovasági ügy befejezésére végleges döntés még nem történt és önkényes kombináció volt a párbajról szóló híresztelés. Az ügy még mindig a segédek kezében van, akik a katonai hatóság döntése után még többször fognak tárgyalásra összejülni.

Kormos bankár övadék ellenében a nyomozólevél visszavonását kérte

A vádanaszt a kérelmet elutasította Róth bankárt előzetes letartóztatásba helyezték

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Róth Armin bankár, akit Svájból hoztak hazra, vizsgálati fogságra alatta — öt füzetes könyvben megírta élete és bankárkodása történetét, amelyet vallomás helyett átadott Lengyel Ernő dr. vizsgálóbíróknak. Önéletrajzában súlyos vádakat emel több bankártársa ellen, akik, szerinte, őt tulozott spekulációba sodorták és végül, amikor hajba juttott — bár segíthettek volna rajta, ridegen sorsára hagyták. A Róth és Társa bankcég ellen hetvenöt tettek 14 milliárd korona kárososság erejéig feljelentést s miután a kár nagy és Lengyel szökecsokor tartózkodtak le, Róthot vizsgálóbíró elrendelte ellene az előzetes letartóztatás fentartását, amit Róth tudomásul is veit.

Róth társa, Kormos Géza, aki még ma is szökésben van, ügyvédje útján — a nyomozólevél visszavonása ellenben öt millió korona övadékot ajánlott fel. A vádanaszt azonban elutasította a kérelmet teljesítését és kimondta, hogy semmiféle övadék ellenében sem vonható vissza az ellene kibocsátott nyomozólevél.

Mig Üzetlink átalakítása tart...

rendkívüli kiadások melylem leszállított árak
az összes raktáron lévő gyermekruházat cikkek (1-16 éves korig)
Gyermekcipők 10.000
Matrózkapkák 25.000
Flór hácsónyalapok 80.000
Étamin ruhák 80.000
Kötött sapka és sál 80.000
Gyapjú kötött ruha 100.000
Szövet iskola ruhák 150.000
Gyapjú kötött garnitúra 200.000
"akris szövethűlők 300.000
Pelótlók és tollkabátok 400.000

Intézeti fehérneműk

Iskolakötények

Matrózruhák

Átmeneit kabátok

Télikabát üdönstenek

elkészültek

Kirakalainkban áraink láthatók

Katsinka Kornél utóda

gyermekruha ellátóüzemének üzlete

Budapest VI., Párisi utca 1 sz.

Tanulni sem lehet szegény ember gyermekének

A 15 ezer koronás palatáblából a félmillió egyetemi tankönyvig Aranyparitás felett az írószközök — Iskolatáskák 65 ezer koronától 400 ezer koronáig — Az iskolakönyvek árait a kultuszminisztérium alapította meg — Forgalmi adó az iskolakönyvek után — Megyünk az ócska könyvpiacra

Elveszítjük kulturfelényünket a balkán államok felett

Szeptember elsejével megnyiták az iskolák, elűtek azok az izgalmak, amelyek a nyári hónapokban annyi gondot okoztak gyermekeknek, szülőknek egyaránt. Az az gondok nem iltek el. Ellenkezően, talán soha annyi gondot nem okozott a gyermekek iskoláztatása, mint a mostani időkben.

A közeli napokban alkalmunk volt az iskolák életébe betekintést nyerni. Mindennél panasz, mindenütt kétségbeesés. — Soha ilyen nehezen nem indult meg az iskolai év — mondotta egyik elemi iskola igazgatója — mint az idén. A szegény gyermekek arra sem képesek, hogy a legszükségesebb iskolaszereket megvásárolják, minden iskolában a tanterületek azon tanácskoznak, hogy a tankönyv kérdés hogyan volna megoldható, de egyetlen megoldást nem találnak. Nővendékeink 30%-a tankönyvek nélkül jön az iskolába.

A középiskolák nagyon megcsínyíteték a rossz gazdasági helyzetet. Az új középiskolai beosztás és tanterv nagyban hozzájárult a helyzet rosszabbodásához. A beiratkozások eredménye kulturális szempontból katasztrofális. Kizárt dolgot, hogy szegény gyerek tanulhasson. — Illyen és hasonló panaszok, hangok hallatszanak az év elején az iskolák környékén.

Megfizethetetlen tankönyvárak

Nem egy iskolajárató panaszolta nekünk, hogy jobb névendéki közül tőben az idén be sem iratoztak. Vannak, akik beiratkoztak, de iskolába már nem mentek el. És van egy harmadik csoport, mely elmegy az iskolába, de a sőt- lő képtelen volt megvásárolni gyermekének a tankönyveit.

Munkatársunk meggyőződését akárván szerezni a tankönyvárakról, ellátogatott néhány könyvkereskedésbe. Itt fészki előttem több tankönyvjegyzék. A könyvek árait a kultuszminisztérium hivatalosan állapította meg. Első áttekintésre is látjuk, hogy a legolcsóbb könyv 8-10 ezer korona az első elemi iskolákban, de például már a Kukrász Róza-féle „Magyar abor” 16.500 korona.

Eredékűsűnkre egyik könyvkereskedésben, bár láthatóan nem szívesen ezt az információt kaptuk: — Más évokban az iskolai év elején megduplázott személyzetet dolgoztunk, ma így is sokan vagyunk. Ha he is jönnek némelyek, amint megmondjuk az árakat, nem vásárolnak. Pedig kérem a tankönyvek árait nem mi állapítottuk meg, hanem maga a minisztérium.

Beszédes számok

Csak mutatóba adunk néhány tankönyvárát:

Magyar olvasókönyv II. elemista részére	14.000
---	--------

Abécés könyv	10.600
Magyar nyelvtan	8.100
Számoló könyv	11.700
Kisbiblia	9.900
Bibliai történetek	18.900
Elemi olvasókönyv V-VI. oszt. számára	45.900
Ez a pár szemelvény is sokat mond. Ezek elemiiskolai tankönyvek. Egy palatábla 9-15 ezer korona, teljesen primitív tolltartó 15-25 ezer korona, iskolatáska elemista gyerekeknek 65-400.000 korona.	

A legszerevényebb elemista iskolai kistafirozásához circa 250-300.000 korona kell.

A 75.000 koronás Odyssea

A polgáriiskolák és középiskolák tankönyvel aránytalanul emelkednek. Magyar olvasókönyv az I. középiskolában 35.000 korona, nyelvtan 25 ezer, földrajz 30 ezer, latinnyelvtan 40.000 korona.

Mértani arányokban emelkedik a tankönyv ára az osztályok növekedése szerint. A stíluskitali könyv pl. 62.000, retorika 54.000, német stíluskitali 42.000, kísérleti fizika 45.000, francia nyelvtan 54.000, növénytan 49.000, algebra 70.000 korona.

A középiskolák tankönyveiben a habert a Mészöly-Ujváry-rendszeres francia nyelvtan viszi el 85.000 koronás árú, de nem marad megőtte sokkal Arany József: Odyssea 75.000, David latin olvasókönyve 72.000, Havas-Bogyó latin arithmetika táblája 80.000 és Mérey algebra 72.000 koronával.

A magyar klasszikusok

Bár a klasszikusok megismerése és olvasása inkább privát studiumok tárgya, de kétségkívül, hogy nem igazi gimnázista, ki Arany Toldiát, Vörösmarty Zalán futását, Petőfi, Csor, Tompa költeményeit, Kossuth leveleit, Deák Ferenc beszédait, Kölcsey Parnaisiését stb. nem olvassa.

Ma csaknem elérhetlen ez a tanuló ifjúságnak, mikor Arany Toldija 51.000, Kölcsey válogatott beszédei 32.000, Pázmány egyházi beszédei 32.000, Mikos levelei 25.000 koronás árakon szerepelnek a könyvkiadók katalógusaiban.

100.000-500.000 koronás egyetemi könyvek

— A legkésőbbet a helyzet — mondotta egyik belvárosi könyvkereskedő — az egyetemeken használt tankönyveknél van. Az egyetemi tankönyvek árai 100.000 koronánál kezdődnek, de igen gyakori a 300-500.000 koronás tan-

könyv is. Ezekből egyáltalán nem adunk el. Az egyetemi hallgatók javarésze maga készíti jegyzetét, de igen sokan vannak, akik több százoldalas könyveket leírára vállalkoznak. Így mindjárt meg is tanulják leírás közben.

A pusztuló magyar kultúra

De nem is részletezzük tovább a kulturális haladásunk beszédes számait. Még csak azt jegyezzük ide, hogy a kurzus kultúrpolitikája még az ócska könyvkereskedelmet is megölte, mert a változó tantervek mellett minden évben bizonyos szolgálatok jutalmul új tankönyveket vezetnek be.

Momentóként álljon itt, amit egy tanügyi férfi a napokban nekünk mondott: — Ha eddig joggal hivatkoztunk kulturfelényünk a balkánállamok felett, ma oda jutottunk, hogy kulturfelényünk is elveszítjük. Luxus lett nálunk a tanulás s a szegény ember gyerekének még az a vágya se valósulhat meg a mai iskolapolitika mellett, hogy tanulhasson.

A hóhér panaszkodik . . .

Gold Hermann kérvénye az igazságügyminiszterhez — Ot kivélt a társadalom — Eddig 308 ítéletet hajtott végre

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Gold Hermann hóhér — aki szörényen m. kir. ítéletvégrehajtónak nevezi magát — nagy bajban van. Valamelyik újságban azt olvasta, hogy főnöke, Balli Mihály beadta nyugdíjazási kérvényét s helyébe nem őt, aki 42 éve működik ezen a pályán, hanem valami életörök fiatalembert akarnak kinevezni. Emiatt nincs se éjjele, se nappala. Nagyon elkészerít őt a mellőzés híre, amelyet soha egy sem tud elhinni. Ma felesles hatóság — az ügyészség udján egy szépen megíralkalmazott kérvényt nyújtott be Pestyh Pál igazságügyminiszterhez.

Bár nem vagyok már életörök fiatal ember — mondja kérvényében, de úgy érzem, hogy egészséges ember vagyok s ilyen meg tudok felélni kötelességemnek. Példa erre, hogy eddig mindig minden hívtára megjelentem. Eddig 308 embert végeztem ki. Tizenkét évig voltam Kozarek, 30 évig pedig Balli Mihály mellett, tehát jól értem a mesterségemet, amely, sajnos, a társadalomból teljesen kiközösít.

Nemrégiben mellékolgalkozásokép sikerült bejutnom egy gyárba, de sokáig nem lett maradásom, mert a munkások zugoldósa törtek ki, s azt mondták, ilyen emberrel mint én, aki munkáitestvéreket kivégzi, nem dolgoznak tovább.

Gold Hermann a Hétfői Napló munkatársának elpanaszolta, hogy havi fizetés napki két kiló krumpli, azaz kétszázharmincegyezer korona. Szüksége van erre a pénzre, de főleg a hivatalra, mert ha akasztás van, akkor némi pótlékot is kap.

— Hová megyek — mondotta — ha mellőzni fognak? Koldulni! Hisz a hóhérek még egy falat kenyert se vot senki, mert ki van közsítve a társadalomból. Pedig hát jobb hóhért úgy sem találnak nálam, mert panasz sohase volt még rám. „Finoman” dolgoztam mindig és sohasem voltam erőszakos az elítéltekkel.

Gold Hermann, aki finom volt és sohasem erőszakoskodott, miután beadta kérvényét, szomorúan távozott az igazságügyiálatás csarnokából.

Cégtárs kiválás miatt

nagy occasio

Férfizokni minden szinben	10.000 K-től
Flór női harisnya minden szinben	39.000 K-től
Fátyol női harisnya minden szinben	44.000 K-től
Gyermek patenharisnya I-es Prima tiszta selyemharisnya minden szinben	8.500 K-től
Női batizszekendők	100.000 K-től
Női reformnadrág minden nagyságban	9.000 K-től
Női flór milanais-nadrág minden nagyságban	39.000 K-től
Női selyem reformnadrág minden nagyságban	120.000 K-től
Leányka kabát, sapka és sál garnitúra	108.000 K-től
Iskola gyapjuszvetter I. sz. Kötött gyapjú női kabát minden szinben	240.000 K-től
Női és férfi kötöttmellény minden szinben	96.000 K-től
Iskola gyapjú sál	196.000 K-től
Iskola gyapjú sál	210.000 K-től
Iskola gyapjú sál	125.000 K-től

Bámulatos olcsó árúsítás

Guttman Béla pl. IV. Koronakerceg u. 6

Fiatalos, Üde

kristálytiszta arcórt varázsolt dr. Katsinka Kornél HÍVÁRÓN szentlőre, adóig. K. 30.000. Főraktár: Török-gyógyszertár, Király utca 12. szám. Opera-gyógyszertár, Andrassy ut 26. szám

Veszek férfiruhát tisztított, fehérmelű legmagasabb áron. Blumenfeld Utlet Népszínház u. 18 Hivásra jövek: Telefon: József 22-43

Viselt férfiruhákat egyenruhát, leheráron veszik. Alkalmi árucikkek. Az utca 18, Népszínház u. sarok. Telefon: József 134-95

Lakására jövek — venni használt férfiruhát, fehérneműt, katonaruhát stb. Fiedner, Rótki Szilárd u. 22, III. Tel. L. 42-48

Hamisfogát 12.000 K-ig Aranyat, ezüstöt, brilliánt, ékszer, legdrágábbban vesz jvancsics ékszerész, VIII, Baross u. 57

Egy heti fogházra ítélték egy ügyvédet „Jótanácsadásért”

Gróf Forgách Ionát, aki a II. Pálffy-ucca 3. sz. l. a jótőzámú lakásban alberlethez lakik, főbérlelője, öv. Fleissig Sándorné ez év júniusában ki akarta tenni a lakásból. A grófnő a földmndást nem fogadta el, mire a főbérlelő földmndási pört indított ellene. A járásbírózás a földmndást érvényesnek mondotta ki a Fleissig ügyvédje, dr. Atlasz Gyula végrehajtást kért ellene a határidő letelte után. A végrehajtást azonban nem lehetett fogagtositani, mert az iratok gróf Forgách Ionának Fleissig Sándorné ellen indított büntető följelentése folytán a lakásbíróság rendőri büntetőbírószághoz kerültek. Atlasz ügyvéd megkísérelte az aktáknak a lakásügyi hatósághoz való visszaküldését. Ezért eljárót dr. Bartos Géza lakáshivatali ügyésznél, aki azonban a kérelmet azzal tagadta meg, hogy a kihágás ügy elbírlásához az iratokra szükség van.

Az ügyvéd ezután más módon igyekezett hatni az ügyésre. Hogy megfelelő, hangulatot teremtsen nála a grófnő ellen, hivatali szobájában fölkereste és atyailag figyelmeztette:

— Jóindulatlan tanácsolom ügyész ur: nehogy kikezden a grófnővel, mert az olyan nő, akinek éjjel a katonatisztek ki- és bejárnak az ablakán.

A grófnőnek ismerésére jufott Atlasz ügyvédnek ez a kijelentése és rágalmazásért följelentette. A bíróság most tartotta az ügyben a tárgyalást a mivel, így látszik, semmi érzelme nem volt az ilyesfajta „jótanácsadás” iránt, Bartos dr. tanuvaltomása után egy heti fogházra és egymillió korona pénzbüntetésre ítélte dr. Atlasz Gyulát, a jótanácsadásért. Az ügyvéd, akinek ezentul aligha lesz kedve jótanácsokat osztogatni, megfellebbezte az ítéletet.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal védelmét hárkik a keresztényszocialista textil munkások

Harc a nyolcórás munkaidőért és a külföldi paritásos bérekért — Magyar jelentés a keresztényszocialista textil munkások strassburgi nemzetközi kongresszusán

A magyar textilipar az utóbbi évek során igen hatalmasat fejlődött, sok új gyár alakult, úgyhogy a világpiacokon máris számolnak a magyar textiltermékek versenyével. A textilipar exportját nálunk főleg az a körülmény segíti elő, hogy a magyar textilgyárakban a munkabérek jelentékenyen alatta vannak a külföldi paritásnak és hogy a magyar textil munkások általában nem nyolc órát dolgozik, mint külföldi társa, hanem kilenc és felet, sőt tíz órát is.

A munkások hosszu idő óta vajudó mozgalmal sem a nyolcórás munkaidőt, sm a külföldi paritásos bérekert nem tudták biztosítani s ezért

egy részük — a keresztényszocialisták — a külföldi munkásság segítségéhez folyamodtik.

Arról van szó ugyanis, hogy a Keresztényszocialista Textil munkások és Munkásnép Nemzeti Szövetsége szeptember 17-én és 18-án tartja II. nemzetközi kongresszusát Strassburgban. E tanácskozáson részt vesznek a francia, belga, holland, német, osztrák, spanyol, cseh stb. keresztényszocialista textil munkások és előküldi jelentését a magyar csoport is, amely anyagi eszközök hiánya miatt nem küldheti ki Strassburgba delegátusait. A magyar jelentésnek van egy

különös része. Az, amelyikben a magyar textil munkások arra

kérlik a kongresszust, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal közvetítésével kényszerítse a magyar textilgyárakat nyolcórás munkaidő bevezetésére s külföldi paritásos bér fizetésére.

Kétségtelen, hogy szocialis szempontból e kérelem ellen nem lehet kifogást emelni, de anélkül, hogy a béremelés és munkaidő-csökkenés jogosságát kétségbe vonnánk, semmiképpen sem helyeselhető a magát hangosan és kifejezetten nacionalistának valló szervezetnek ez a lépése. Mert, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal érdemleges akciót indítson, ahöz elsősorban az kell, hogy életbértárik a magyar textil munkások panaszeit, sérelmeit, nyomorát.

A nacionalista szervezet tehát elpanaszolja a franciáknak, a belgáknak előlt, hogy milyen botrányságok a magyar viszonyok, amelyekben csak külföldi beavatkozással lehet változtatni.

A keresztényszocialisták e jelölésükkel tehát ugyanazt követik el, amit eddig a nemzetközi szocialdemokraták büneül rótt fel mindig a gyűlölködő és hangoskodó jobboidal.

Alagi versenyek

- Első nap. Vasárnap.*
- I. Lánymányosi díj. 1800 m. 1. Bánát (2½ r.) Gulyás. 2. Mende-Monda (2) Gutai. 3. Ostgöld (4) Hofbauer. 1 h. 4 h. Tot.: 1000:1900.
 - II. Eladók handicapja. 1000 m. 1. A tempo (4) Sajdik. 2. Ametist (5) Nagy G. 3. Párkány (4) Stenzl. F. m.: Mahonia. Disappointment, Marmara, My Pet és Facette. Ötnegyed h. 1 h. Tot.: 1000: 3600; 1400, 1400, 1600.
 - III. Újoncverseny. 1200 m. 1. Knstos (3:10 r.) Schejbal. 2. Magyarán (1½) Gutai. 3. Pimoulouche (6) Esch. F. m.: Mausika. ½ h., 2½ h. Tot.: 1000:1700; 7500; 3100, 2200.
 - IV. Rákosi handicap. 1600 m. 1. Vivat (5) Sajdik. 2. Rosseline (2½) Esch. 3. Clasctus. (2) Pretzner. F. m.: Borgó, Forban, Adut. 1½ h., 2 h. Tot.: 1000: 7500; 3100, 2200.
 - V. Kétévesek handicapja. 1000 m. 1. Odáig (3) Sajdik. 1. Alperes (5) Stenzl. 3. Mit szól hozzá? (1½) Friedrich. F. m.: Aldáska, Heimchen, Futórozsza, Susa, Tandl. Holtverseny. 1½ h. Tot.: Odáig 1000:1900; Alperes 1000:2800; 1400, 1400, 1300.
 - VI. Welter handicap. 1800 m. Körpálya. 1. Szumir (3) Schejbal. 2. Papucs-hős (6) Stenzl. 3. Miki (12) Csécs. F. m.: Frasz, Mero, Mussolini, Fama. Tot.: 1000:5100; 3200, 3400, 4700.

- Második nap. Hétfő.*
- I. Maglódi díj. 2000 m. 1. Mutatós (2½ r.) Schejbal. 2. Podesta (2½) Esch. Félh. Tot.: 1000:1200.
 - II. Kétévesek eladó handicapja. 1000 m. 1. Agricola (4) Martinek. 2. Vézna (5) Schejbal. 3. Fiume (10) Hofbauer. F. m.: Erzi E., Prinel, Utmutató, Bonyhád, Rozgonyi, Miért ne!, Kontár, Blamaskus, Csupor, Sunyi, Kupra, Bondian, Gringolet, Fodros. ¾ h., ötnegyed h. Tot.: 1000:3900; 1800, 3500, 4800.
 - III. Dunci díj. 1200 m. 1. Oktondi (1½ r.) Sajdik. 2. Bien Venu (1½) Pretzner. 3. Pántlikás (4) Schejbal. F. m.: Sárkány. 1½ h., ötnegyed h. Tot.: 1000: 1700.
 - IV. Kétévesek versenye. 900 m. 1. Rosterer (6:10 r.) Nagy G. 2. Patt (2½) Gulyás. 3. Pazarló (6) Gutai. F. m.: Maros, Phryne, Fenegeyerek, Cunetator. ¾ h., ¾ h. Tot.: 1000:2000; 1200, 1200, 1400.
 - V. Handicap. 1800 m. 1. Bikföz (3) Sajdik. 2. Melia (1½) Fridrich. 3. Rába (4) Gutai. F. m.: Győztes, Lajos, Quodlibet. ¾ h., 2 h. Tot.: 1000:3800; 1800, 1700.
 - VI. Welter handicap. 1000 m. 1. Korax (1½) Schejbal. 2. Párkány (5) Martinek). 3. Filigrán (4) Gulyás. F. m.: Planéta, Jumper, Morinda. Tot.: 1000: 2700; 1400, 1300.

HIREK

Két ünnepnap — politika nélkül

Zürös és tájékozó politikai szenációk után váratlanul s hatáiban szinte orvul érte a főváros közönségét a csuda: két ünnepnap politika nélkül! Az első percben hi-tellenkedve és idegenül fogadták az emberek a csodát, de aztán hálakat — örvendezt, nagyot lélegzetek — végre, végre, ime, egy tíz-nap... kettő!...

Nem volt négyülés. Se vasárnap, se hétfőn. Nem zuhogtak mérges és hangos és fanatikus frázisok és szegény pesti polgár felé, nem szöngölközt a szónokok és mégis elmúlt a két nap, jól és pihenetőn.

Politika nélkül... Sőt: miniszterek nélkül is! Vass népöltés miniszter, helyettes-miniszterelnök, egyetemi tanár ur, önmagától, színtelen a város falán túl ünnepeit, mert ez a ritka két tiszta nap alkalmat adott végre a kegyelmes urnak, hogy izzé új staltumát, a nagyprépostsgát Kalocsán, a kultuszminiszter is Hídeguton phiente tankönyvreformja iradalmait, élevez híres és soká épülő vállában a csendet; és a Zuglitzben nyugatit Walto kereskedelemügyi miniszter, ur is — szóval: hamisítatlan politikamentes ünnepek voltak. Jó ünnepek voltak. Egy kis lélegzet, erőhöz jutottunk a katasztróphához.

Sok ilyen fészta két napra lenne szükséges, akkor tán újra lehetne szeretni és becsülni a — politikát.

— Goldziher Ignác emléktábla-leleplezése Székesfehérvárott. Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári iradalmi és társaskörök képviselőiből alakult Goldziher Ignác emlékbizottság, vasárnap délután 11 órakor emléktábla leleplező ünnepet rendezett, amelyen a város közönségén kívül a „Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Pázmány Péter Egyetem” és a Magyar Néprajzi Társaság is képviseltette magát. Az ünnepet a Városp. Dalárda a Szózatall nyitotta meg, azután Mátyr Rudolf cisterciota főgimnáziumi igazgató monddott megnyitó beszédet. Goldziher példányképek állította — Mátyr — az ünnepélyen jelen levő ifjúságnak. Balogh Jenő dr. az akadémia főtitkára az akadémia, dr. Áldásy Antal mint egyetemi tanár a Budapesti Pázmány Tudomány Egyetem, Vikár Béla dr. a Magyar Néprajzi Társulat részéről, dr. Hevesi Ferenc fő-rabbi tanítványai nevében és az iraelita hitközség megbízásából beszélt. Lipsey Lajos helyettes polgármester megköszönte a Tudományos Társaságok képviselőinek, hogy az ünnepségen megjelentek, üdvözölte az ünnepeltnek a megjelent örvényét a emlékművet a város gondozásába átvette. Az ünnepség a Hymnus éneklésével ért véget.

Egészségesnek lenni

a legkönnyebb! Mértékletes élet, rendszeres munka és naponta egy-néhány csésze jó jó, tiszta babbkáv megóvja testünket a betegségtől

A kávé azonban a legjobb minőségű és helyesen pörkölt legyen, minden pótlék hozzáadása nélkül!

Meinl Gyula rt.

Magyar kir. udv. szállító

SEMLER J.

Magyar kir. udv. szállító

Alapítattott: 1850

Az ország legnagyobb szövetáruháza

Ajánlja dús raktáron levő legfinomabb szövetkülönlegességeit

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok) Flóközlet: Koronaherceg ucca 9

A cégnek a következő városokban vannak lerakatai: London, Liverpool, Páris, Zürich, Wien, New-York, Philadelphia, Chicago, Toronto, Buenos-Ayres, Sidney etc.

Október közepén megalakul a Takarékosági Bizottság

A miniszteriumok költségvetési referensei és három képviselő: Erdélyi Aladár, Hegyhalmi Lajos és Rassay Károly lesznek a tagjai — Előadó: Jakob Oszkár

Már a szanaszáli törvényjavaslato idején felmerült az a terv, hogy az egyes társak költségvetésének felülbizárlására és ellenőrzésére *takarékosági bizottságot* kell alakítani. A terv híré szerint *Bethlen István* gróf miniszterelnök, aki már júniusban meg akarta alakítani a Takarékosági Bizottságot. A nemzetgyűlés elnapolása miatt a terv megvalósítását el kellett halasztani. Mint beavatott helyről értesülünk, a nemzetgyűlés összeülése után

október közepén sor kerül a Takarékosági Bizottság megalakítására,

amelynek összetétele különbözni fog minden eddigi bizottságtól. *Bethlen István* gróf miniszterelnök ugyanis azt célozza a Takarékosági Bizottság felállításával, hogy

a parlament több tagja betekintést nyerjen a költségvetési munkálatokba és azok során a takarékoság érdekében közreműködhesse.

Mint ahogy azonban ezeknél a munkálatoknál szükség van ressortbeli főtisztviselők szakavatottságára is,

a Takarékosági Bizottság három politikusból és a ressort-miniszteriumok költségvetési referenseiből fog állani.

A bizottság előadója *Jakob Oszkár* dr. miniszteri tanácsos lesz, aki a pénzügyminiszterium költségvetési osztályának vezetője és az 1924—25. évi első aranyköltségvetésnek a készítője. Már a politikuskok személyében is megtörtént a megállapodás.

Az egységes párt részéről *Erdélyi Aladár*, a kormányt támogatók közül *Hegyhalmi Lajos* és az ellenzékől *Rassay Károly* lesznek a Takarékosági Bizottság tagjai.

A képviselőket *Bethlen István* gróf maga szelmele ki erre a megbízásra, amely október végén aktuális lesz.

— Az ügyészség *Peyer* és *Propper* szocialdemokrata képviselők ellen elejtette a vádat. Néhány hónappal ezelőtt a szocialdemokrata párt több negyfelét tartott a fővárosban, amelyekben a szónokok a háború ellen és a béke mellett agítáltak. A rendőrség az elhangzott beszédek jelentőségét a *Peyer* Kármirót és *Propper* Sándor nemzetgyűlési képviselőket és *Guit* Béni ellen, valamint több közbeszóló ellen, utóbbiak tagjait megsejtették. Az ügyészség *Peyer*, *Propper* és *Guit* ellen a véd beszédekben az igaztás kritériuma nem volt megállapítható s így ellenük az eljárás megszüntetett. A királyi ház tagjainak megsejtését ellen külön végzésben fog dönteni az ügyészség.

— Tizenöt óráz uszák után feladták a küzdelmet. Londonból jelentik: Harrison kiasszony és Helmy, akik kísérletet tettek a La Manche csatorna átúszására, küzdelmet. Londonból jelentik: Harrison kiasszony és Helmy, akik kísérletet tettek a La Manche csatorna átúszására, küzdelmet.

— Öngyilkos vasuti igazgató. A Pauler-utca 7. sz. házban dr. *Markis Géza*, a Kassa-Oderbergi vasút nyugalmazott igazgatója, megmérgezte magát. A családtagok, amikor feljelentették az öngyilkosságot, azonnal a mentőköt hívták, akik azonban már nem tudták megmenteni az 58 éves öregurat az életnek. Az öngyilkosság okáról a család nem tud felvilágosítást adni.

— Egy szabadlárahelyezés miatt lett tízmillió óvadék története. A múlt évben letartóztatta a rendőrség *Sámul* Sándor szállított, aki hamisított vámvédéki nyugtákkal többmillió korona erejéig több fővárosi kereskedőt megkárosított. Sámul hosszabb bideg volt vizsgálati fogságban, de végül is egy bank tízmillió lett óvadéka ellenében szabadlábra helyezték. Azóta hosszabb idő telt el anélkül, hogy az ügyben betérjesszettek volna a vizsgálát. Nemrégiben a bank — amely az óvadékok letette — kérévnyét adott be a vizsgálóhíróhoz, amelyben bejelentette, hogy a Sámul Sándor szabadlárahelyezése ellenében lett óvadékok felmondja és ennek kizárását kéri. *Sipker Jenő* dr. vizsgálóról helyt adott a kérelemnek s végzésileg értesítette a bankot, hogy a végzés jogerőre emelkedése után az összeget visszaveheti az állampénztártól. Megkapta a végzést *Sámul Sándor* is — azaz a meghagyással, hogy 15 napon belül a kiutalt 10 millió korona ellenében új óvadékok tegyen le, mert máskülönben újból vizsgálati fogságba helyezik. A végzés ellen *Sámul* védője, dr. *Tarján Mihály* felfolyamodást jelentett be, amelyben azt vitatta, hogy a banknak nincs joga felmondani az ilyen óvadékok. Ezt csak abban az esetben engedheti meg a törvény, ha a vádlott meghal, büntetése kitöltését megkezdi, vagy pedig ha jogerősen

fölmenti őt a bíróság. A felfolyamodás a vádtaúszáshoz került, amely az elmúlt héten megsejtette a vizsgálóbíró határozatát és kimondotta, hogy az óvadék csak abban az esetben utalható ki a betevő számára, ha a szabadlábra helyezett egyén helyette ugyanilyen összeget helyez letébe, vagy pedig a védő által felhozott körülmények egyike bekövetkezik.

— Csenedelet a Kispiipa előtt. Hétfőn ójszaka zárókor *Matyasovszky* Andor orvostanhallgató egy joghallgató társaságában lépett ki a Szentkirályi uca és Főherceg Sándor uca sarkán levő „Kispiipa” vendéglőből. Alig telt néhány lépést az ucaán, mikor a sötétben válaiki *Matyasovszky* hátulról fejbeágta. Parázs neccel botrány keletkezett az incidensből, melynek a zajra elősiető rendőr vetett véget. Az egymeni hallgatók két fiatalembert, egy cipészt és egy napzást mos granusítottak az orvtagadás elkövetésével. A két fiatalember tagadta, hogy ők inzultáltak *Matyasovszky*-t. A rendőr végül is előállította őket a VIII. kerületi kapitányságra.

— Öngyilkosság. Mészáros Erzsébet 23 éves háziartásbéli leány Lajos uca 126. számú lakásán ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A Rókus-kórházba vitték.

— Megmérgezte magát egy vasuti igazgató. Dr. *Márkus Géza*, a Kassa — Oderbergi vasút 58 éves nyugalmazott igazgatója vasárnap lakásában Pauler-utca 7. számú lakásán megmérgezte magát és meghalt. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Mellétette magát egy pénzügyőr. A Madarász-telepen *Babista József* 20 éves pénzügyőr szolgálati fegyverével mellétette magát. A mentők súlyos sérüléssel a lakására szállították.

— Vass József — Kalocsán. A miniszterelnök helyettesítésével megbízott *Vass József* népielőlt miniszter szombaton este Kalocsára utazott. A helyettes-miniszterelnök a két ünneppont arra használta föl, hogy a kalocsai nagyréposztás ügyeit áttekintesse. *Vass* miniszter kedden reggel érkezik vissza a fővárosba.

— A svájci szocialisták a nemzetek szövetségére mellett. Bázélből jelentik: A svájci szocialista naggyűlés elvetette azt a javaslatot, hogy rendszeres ellenállást fejtsenek ki a nemzetek szövetségével szemben. A javaslat ellen 183, mellette 37 megbizott szavazott. A nagygyűlés ezután elfogadta azt a javaslatot, hogy egy munkásbankot állítsanak fel.

— Megmérgezte magát. Az *Andrássy-ut* 75. sz. házban dr. *Bese Lajosné*, 19 éves háziartásbéli nő, megmérgezte magát. A mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

— Zsarolás miatt háromévi börtönre ítélték egy alkatonát. Még 1920-ban történt, hogy *Szilbermann* Sándor asztalos vezérlete alatt egy sereg katonaruhába öltözött felfegyverzett egyén rontott be *Frink* Andrásné lakásába s házkutatás ürügye alatt rengeteg készlet és ruhaneműt elraboltak. Az asszony férje, *Frink* Andrá, épp akkor ént háza, amikor a fegyveres emberek már távozni akartak. Egy katonatisztet hívtak segítségül, aki megállapította, hogy a fegyveres, katonaruhás emberek egyike sem katonás. A többiek erre elfutottak *Szilbermann* is el akart menekülni, de *Frink* és a tiszt utóérték és rendőrök adták át. *Szilbermann* tagadása a megtartott tárgyaláson mit sem használt, mert a bíróság *zsarolás* büntete címén két és félszáz fegyverháza itéle. A Tábla három év fegyverháza emelte fel ezt a büntetést, a Kuria pedig a héten a beadvított semmisségi panasz elutasításával, jogerőre emelte az ítéletet.

— A vádtanács is szabadlábra helyezte dr. *Ratkovszky Géza* ügyvédjelöltet. Néhány nappal ezelőtt jogászörökben nagy felhajtást keltett dr. *Ratkovszky Géza* ügyvédjelölt esete. *Ratkovszky* dr. Szatmárról, a román megszállás idején menekült Budapestre és itt kissé késedelmesen intézte el az ügyvédi kamaránál bejegyzési kérelmét. Ezáltal helyettesítéseké vállalt s két meghatalmazásán nem az ügyvédjelölti minőségét jelző „i. i.” kezdőbetűket használta, hanem csak egy „ü” betűt írt neve alá, ami azt a feltevést keltette, mintha ügyvéd lett volna. Emiatt egy perveztes ügyvéd közölkirathamisítás címén följelentette s mivel közben *Török* bálntra költözött, nyomozólevelet bocsátottak ki ellene s az állami csendőrség letartóztatta. *Ratkovszky* dr.-t beshállították az ügyészség Markó-utcai fogházába s *Bubits* dr. vizsgálóról nem látva okot a fogvatartásra, szabadlábra helyezte. A határozat ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be, amellyel a vádtaúsz szombaton foglalkozott. A vádtanács elutasította az ügyész felfolyamodást s a vizsgálóbíró döntését hagyta jóvá, ugy hogy *Ratkovszky* dr. szombat déltán el hagyhatta a fogházat.

— A földkörüli reptők *Bostonba* érkeztek. *Newyorkból* jelentik: *Smith* és *Nelson* hadnagyok, akik a földet körülrepték, *Bostonba* érkeztek. Fogadásokra óriási tömeg sereglett egybe, amely lelkes ünnepségek között a reptől-keletre. A megérkezés pillanatában a hangzár mind megkondultak és a hajószíneket bugni kezdtek.

— Halális garolás. A dunaparti tengerpályaudvaron tolatás közben egy tengeronát elgázolta *Weinacht* János 41 éves Máv. altszázat, aki pár perc múlva meghalt. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A rendőrség megindította a vizsgálát, hogy megállapítsa, kit terhel a felelőség és a halális szerencsétlenségért.

— Dolgoznak a szobtolvajok. A főkapitányságon a mai napon négy szobtolvajlást jelentettek be. *Hirner* Ervin részvénytársasági igazgató bejelentette, hogy a Bank-utca és a Zoltán-utca közötti utvonalon kabátjának a zsebéből elloptak egy Somoskőújfalura címzett pénzeslevelet, amelyben hét darab százdolláros bankjegy volt. — A 6-os villamoson *Kmuth* Károly mérnök zsebéből elloptak 1000 svájci frankot érő aranyórát és aranyláncot. — A Párisi Nagyrúthában a felvonó körüli tologásban *Zsizska* Mihály mozdonyvezető zsebéből elloptak 2,000,000 koronát. — A MFTR. IV. sz. raktárában *Reinitz* Sándor magánhivatalnok zsebéből ellopták a pénztárcáját, amelyben 9,000,000 korona volt. A főkapitányság a szobtolvajok kézrekerítésére a nyomozást megindította.

— Halál a Király-színházban. A Király-színház hétfő esti előadása alatt hirtelen rosszul lett *Schwartz* Lajosné kereskedő neje. A mellette ülő férje kivitte a színház előcsarnokába, ahol az elősiető színházi orvos első szerélyben részesítette. Azonban minden éleszési kísérlet dacára anélkül, hogy eszméletét visszanyert volna, férje karjaiban kiszenvedett. A kiszállt rendőri bizottság megállapította hogy a szerencsétlen urasszony szervi szivbajban szenvedett. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Halál a Király-színházban. A Király-színház hétfő esti előadása alatt hirtelen rosszul lett *Schwartz* Lajosné kereskedő neje. A mellette ülő férje kivitte a színház előcsarnokába, ahol az elősiető színházi orvos első szerélyben részesítette. Azonban minden éleszési kísérlet dacára anélkül, hogy eszméletét visszanyert volna, férje karjaiban kiszenvedett. A kiszállt rendőri bizottság megállapította hogy a szerencsétlen urasszony szervi szivbajban szenvedett. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Del-Ka Iskola-cipők

Fekete és barna színben

26/30 31/34 36/39
135.000 160.000 195.000

NARISNYAK NAGY VÁLASZTEKBAN

ERZSÉBETI KÖRÜLT 28 SZÁM

Még ebben az évben megjelenik az aranymérleg-rendelet

Mértékadó helyről nyert információk szerint a pénzügyminisztérium feltehetően még ebben az évben ki fogja adni azt a nagyjelentőségű rendeletét, melyről a pénzintézetek és vállalatoknak az inflációs évek alatt követelt megkülönböztetési gyakorlatát szívesen kívánják megújítani. Bizonyos irányból ugyan éppen legutóbbi értekezési intervenciók történtek, hogy a pénzügyminisztériumot a rendelet kiadásának elhalasztására bírják, azonban — értesüléseink szerint — a pénzügyminisztérium az ország gazdasági folyamatok során elkerülhetetlenül tartja az aranymérleg-rendelet megjelentetését és ezért nem megy bele semmiféle halasztásba.

Üzletetlen volt vasárnap és hétfőn a bécsi magánforgalom

Bécs, szeptember 8.

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) A kettős ünnepnap folytán a hangulat igen tartózkodó volt és a magánforgalomban szinte teljes üzletlenség uralkodott. Az az igazán megemlékezésre is alig érdemes üzlet, amely vasárnap és hétfőn lejárt, a bécsi tőzsde pénteki hivatalos kurzusainak alapján mozgott. Üzletetlen volt a devizapiac is, csak a bécsi vásárra érkező idegenek váltottak be valutákat a Messe folytán inspekción tartó bankpénztárnaknál, amelyek a nemzeti bank pénteki hivatalos árfolyamait számították.

Vasárnap megnyílt a bécsi nemzetközi vásár. (A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségétől.) Vasárnap megnyílt az idei nemzetközi őszi mintavásár. A megnyitást a szokásos ünnepi keretek között folyt le. Vasárnap és a hétfői ünnepnapon számos idegen tekintett meg a Messét, üzletkötés azonban alig jött létre. A külföldi látogatók, úgy látszik, azt hiszik, hogy a bécsi krízis még mindig nem érkezett el tetőpontjára, így, ha várnak, úgy nemokára még ósósabban vásárolhatnak. A kiállító gyórkos és kereskedők sem tekintenek a legrosszabb reményekkel a vásár végeredményére elé.

Elkészült az új osztrák banktörvény tervezete. A Hétfői Napló bécsi szerkesztősége jelenti: Az osztrák pénzügyminisztérium már teljesen elkészítette az új banktörvény tervezetét a jövő hét végén hozza az illetékes testület elé kerül véleményezés céljából, majd az ősz végén a parlament is tárgyalni fogja. A pénzügyminisztérium a törvénytervezet az a jövő hét végén hozza nyilvánosságra, a Hétfői Napló bécsi szerkesztősége azonban már mostan közölheti fontosabb rendelkezéseit. E szerint Bécsben és a környékbeli városokban csak az kaphat bankkezesítést, aki tagja a bécsi tőzsdének és egyúttal felmutathatja a tőzsdetanács külön ajánlólevelét. A távolabbi városokban, szóval Ausztria több helyén a kereskedelmi és iparkamarák, vagy pedig a munkáskamarák véleményezése szükséges. Fontos rendelkezéseket tartalmaz a törvényjavaslat az elnevezésekre vonatkozólag is. Így például bankbizományosnak csak az a cég nevezheti magát, amely tényleg bizományosa valamilyen bankrészevényszerűségnek. A bankház elnevezés viszont az illető cél jelöléséről, az üzletmenetéről, a helyiségek nagyságáról és az alkalmazottak létszámáról fog függeni.

KÖZGAZDASÁG

Weisz Fülöp

személyes műve volt a másfél millió dolláros kölcsönkötvény-pakett elhelyezése

A fővárosi pénzügyi körökben érthető feltűnést kellett a Kereskedelmi Bank szencziós üzlete, melynek során másfél millió dollár értékű népszövetségi kölcsönkötvényt sikerült az itthon elhelyezett címletekből egy amerikai pénzesportnak eladnia. Feltűnést a jó helyről nyert információk szerint az ügylet tulajdonképpen Weisz Fülöpnek a legsemmélyesebb műve, miután egyedül ő volt az a magyar pénzügyi világban, akit az amerikai pénzügyi körök az üzlet érdekében felkeresni érdemesnek tartottak. Bebizonyosított tehát, hogy a külföldi tőke elsősorban a háború előtti pénzügyi élet ismert régi exponenseihez fordul, amikor egy nagyobb vállalkozásba akar fogni a hozai gazdasági viszonyokkal kapcsolatban. Ezúttal Speyer amerikai bankár volt az, aki Weisz Fülöpöt felkereste a magyar szanálási kölcsönkötvénynek összevásárlására végett. Weisz Fülöp a lehető legnagyobb óvatossággal hajította végre a kölcsönkötvények összevásárlását, úgy hogy a bankvilág szinte fel sem ósodott meglepetéséből, amikor Weisz Fülöpnek már birtokában volt a másfél millió értékű kötvény-pakett. Az összevásárolt kötvények között sok kötvény volt olyan is, amely aranykoronára volt kiállítva; Weisz Fülöp tehát kénytelen volt

ezeket a címleteket dollár névértékűre konvertálni. Ter Meulen, a Népszövetségi pénzügyi osztályának vezetője, készségesen adta meg hozzájárulását, hogy a magyar pénzügyi kormány az amerikai kézbe kerülő kötvénycímleteket dollárértékűre változtathassa át. A többi már szinte egy csapással megoldást nyert a szinte órák alatt sikerült lebonyolítani a tranzakció még hátralevő részét.

Az eredetileg 2,350,000 dollár értékű magyar tranche-ból most tehát már csak mindössze 850,000 dollár névértékű címet van a belföldön. A most lebonyolított tranzakció alapos reményt nyújt, hogy a külföldi tőke most már hova-tovább mégis csak növekedő bizalommal fogja megítélni a magyarországi gazdasági kilátásokat. Az erre irányuló folyamatnak a Kereskedelmi Bank most lebonyolított ügylete erős lendületet adott s Weisz Fülöp, a régi konzervatív pénzügyi iskola e markans képviselője, följénvesen tekinthet végig a befolyásosabb külföldi relációkkal rendelkező új pénzügyi alakulások felett, melyek — egyelőre — nem igen tudják megőrvendeztetni a hazai gazdasági életet hasonló nagyságu és jelentőségű tranzakciók lebonyolításával.

Üzletetlen az értékpapírpiac

Ma is üzletetlen volt az értékpapírpiac. Jörfórmán csak egy-két arbitrázspapírban költött üzletet. Az irányzat különben gyöngye és tegnap óta újra gyöngültek az árfolyamok. Egyébként a mai tájékoztató árfolyamok ezek: Magyar Hitel 57, Osztrák Hitel 170, Kereskedelmi Bank 1100, Ingatlanbank 205, Pesti Hazai Takarékpénztár 3100, Salgó 530, Kőszén 2800, Rima 144 Fegyver 1135, Magyar Cukor 2250, Georgia 400, Östermelő 205 ezer korona.

A nemzetközi kölcsön

messze időre kitolja az új magyar záloglevelek elhelyezhetőségét

Dr. Ferenczy Lajos, a Magyar Jelzálog Hitelbank ügyvezető igazgatójának nyilatkozata

Mint ismeretes, a záloglevelek kibocsátásával s elhelyezésével foglalkozó pénzügyintézetünk már hosszabb idő óta foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy ezt a nagyjelentőségű üzletágat ismét életbe lépessék. Kérdést intéztünk erre vonatkozólag dr. Ferenczy Lajoshoz, a Jelzálog Hitelbank ügyvezető igazgatójához, aki a következőket mondta:

— Tagadhatatlanul óriási fontossággal bírna a hazai gazdasági életre, különösen a mezőgazdaságra, ha a záloglevelek kibocsátása révén új bőséges hitelforrásokhoz jutna, hiszen már évek óta megszűnt az egész termelés a kellő investíciók hiányát. Sajnos, a tények egyelőre sehogyan sem teszik valószínűvé, hogy a pénzintézetek mostanában a siker reményében becsáthatnának ki új zálogleveleket. Az európai hitelkriszisének a szabad tőkek olyan sok ósábitásnak vannak kitéve, hogy

gadatásra találtak úgy Svájcban, mint Franciaországban s egyéb államokban. Ez a helyzet a háború után megszűnt. Magyarország egy apró, balkáni államokéval zsugorodott össze — az igazságtalan béke folytán — melynek hosszu évekre van szüksége, míg a nemzetközi pénzügy csak hárzavételreigen is méltányolni fogja gazdasági életének szolid megalapozottságát, felelősségét s biztató lehetőségeit. Biztató szempontaink ugyan vannak, itt van például a magyar szanálási kölcsönnek valóban imponáló plasztirozási folyamata, de hát ez

még mindig nagyon távol van annak a lehetőségétől, hogy most már záloglevélcímletekkel is operálhassunk a külföldi pénzpiacokon.

— A nemzetközi tőke érdeklődését most — megállapíthatóan — leginkább a német és orosz gazdasági viszonyok foglalják le. Legközelebb meg fognak jelelni a nemzetközi pénzpiacokon a nagy német kölcsönkötvényei s e tranzakció lebonyolításával kapcsolatban természetesen a német ipari centrumok minden lehetőségét el fognak követni, hogy megfelelő termelési hitelekhez jussanak. Miként remélheti a háttérben meghúzó, szerény magyar gazdasági élet, hogy így körülmenyek között maga speciális természetű záloglevelei számára már most megfelelő ér-

deklódást tud biztosítani! Bizonyára még jókora idő fog eltelni, amíg ehhez eljutunk s így egyelőre teljesen den olyan tervet, mely már a közeljövőben magyar záloglevelekkel akarná felkeresni a külföldi piacokat.

Az Olasz Bank 25 millió lírát helyezett ki mezőgazdasági hitel címen

Az Olaszbank vezetősége újabban a Banca Commerciale Italiana-val több fontos tárgyalást bonyolított le ennek során többek között az Olaszbanknak sikerült reábirnia a Commerciale Italiana vezetőségét, hogy a magyar gazdasági élet számára folytatásosan nagybörítéket nyújtson. Az Olaszbanknak erre irányuló fáradozásai máris sikerrel jártak, s ennek megfelelően a Commerciale Italiana legutóbb 25 millió lírát — mintegy 85 milliárd koronát — becsátott az Olaszbank rendelkezésére. Az Olaszbank a legutóbbi hetek során csaknem a teljes 25 millió lírá mári ki is helyezte a mezőgazdasági körökben, és pedig háromhavi hitelek alakjában, igen méltányos — 14 százalékos — kamatozással. Az Olaszbank körében remélik, hogy a Commerciale Italiana legközelebb ismét tekintélyes összeggel fogja a magyar gazdasági élet hiteligényeibe belekapcsolódni.

Az „Ocean” közgyűlése. Az „Ocean” Magyar Konzerváry és Kereskedelmi Részvénytársaság ma megtartott közgyűlése elfogadta az 1923/24. évi mérleget, mely 720,242,563.11 K tiszta nyereséget mutat ki és elhatárota, hogy a tartalékok bő dotálása után ezáltal mintegy 1000 korona (250 százalék) osztalék fizetessék ki szeptember 8-ától kezdve a „Mercur” Váltóüzleti Rt. főpénztárnál. A közgyűlés végül Fleischl Sándor dán királyi főkonzul és Landau Imre igazgatókat az igazgatóság tagjaivá választotta.

Két bank látszat-fuzója Bécsben. Bécsi lapok híradása nyomán nálunk napvilágot látott az a hír, hogy a bécsi Kompassbank és a Kaufmannsbank fuzudionai fognak. Bécsi szerkesztőségünk ezzel szemben azt jelenti, hogy pusztán látszat-fuzióról van szó. A Kaufmannsbank elvesztette teljes slaktokéjét és kénytelen lett volna fizetőképzettséget jelenteni, ha a pénzügyminisztérium, amely meg akarja menteni a bécsi piacot az összeomlástól, nem léteit volna segítségére. A pénzügyminiszter nyomása folytán a Kompassbank magára vállalja a Kaufmannsbank összes aktívát és passzívát, amennyiben a jegybank kedvezéltételek mellett elegendő hitelt becsát rendelkezésére. A Kaufmannsbank teljesen likvidál és a fuzió csak névleg fog megtörténni. Az osztrák pénzügyminisztérium egyébként is igen jelentős kedvezményeket biztosított a Kompassbanknak a Kaufmannsbank megmentése esetén.

— Már holnap, szerdán kezdődnek a magy. kir. osztályosnyiták főhúzásai. Ezeknek kerülnék kisorsolásra: a jutalom 600 millió, fonyeremény 400 millió, 200 millió, 100 millió, stb., összesen 17,000 nyeresémi 6476 millió korona összegben. Ha siet, még kaphat sorsjegyeket az összes elárústóknál.

TÉLIKERT (volt Excelsior, Rákóczi út 72. telephely) Világvárosi műsor! VIOLANTY-DUETT Dr. Schubertné Somogyi Adrienne Ma záróra 5 órakor

POLA NEGRİ legújabb világfilmje A megbélyegzett asszony PARAMOUTH—RÁDIUS világratrakció

HIGANYFOT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, rézleceket mindenkinél drágábban veszek Székely Emil, Király-utca 37 (Teréstemplommal szemben)

SZÍNHÁZ

„A starrendszert a starok fogják megbuktatni” mondja Góth Sándor

A professzor ur a lendítőkerékről magyarázott és Góth Sándor, a Múzeum-körül megfigyelt első éves hallgatója. Shakespeare, Molière, Sophoklész olvasása a mértani könyvek árnyékában. Nem is lett semmi a Múzeum-körül iskolából, egy-két hónap csupán, azután jelentkezett a Színhakadémia, ahol felvették növendéknek és rövidesen azokérték emlegetéknévé, akik akadémia-rában a színhakadémia tanulóit között a legjobbak voltak: Hegedűs Gyula, Petőcs Imre és Szerényi Zoltán. Az utóbbi már jogvégeztéssel és három-négy esztendővel vidéki színházi gyakorlattal lett az akadémia növendéke.

A Nemzeti Színház akkoriban — meséli Góth Sándor — virágkorát élte. Jászay, Csillag Teréz, Márkus Emma, Prielle Kornélia, Ujházi, Nagy Imre, Újvári mindmegannyi csillagai a magyar művészet égének, nagyvoktat abban a színházban, ahol akkoriban zsúfolt ház közönsége köszöntötte esteként a színházat.

A régi starok

— Starrendszert mindig volt, de az akkori starokat a közönség tette azá. Volt olyan darab, ahol hat-nyolc star játszott, volt olyan darab, ahol a legkisebb szerep is star kezében volt. Ez a helyes és ez az igaz színjátszás. Ugy nem lehet a színpadon dolgozni, hogy egyetlen-egy hívalóság, mondjuk csak statisztái ennek. Ezért nem tudnak bizonyos színházak ma megfelelő előadásokat produkálni, mert a starrendszert nem jól értelműzik. Külföldön ez a rendszer már megbuktatott, rövidesen nálunk is — ugy hiszem — véget ér. Maguk a starok fogják megbuktatni.

A Vigszínház

— Színhakadémiai végbizonnyítványom nyertése után vidékre mentem, majd Kolozsvárott katonaszkólam és később, mint kolozsvári színész ért az a szerencse, hogy gróf Keglevich meghívott a Budapestben akkor épülő Vigszínház színház sorába. Háromezerharmincz korona vi gázsim volt.

— Érdekes, hogy a Vigszínház megteremtésének terve mennyi ellenszenvvel találkozott. A közönség nem tudta vagy nem akarta elhinni, hogy a Nemzeti Színház mellett még egy színház élni tudjon, nem akarták elismerni a Vigszínház tudását, tehetségét a nemzeti színházak mellett. Bosszul is ment a színház. Az előadások szereplőit őrös kényszer fogadta.

— Blumenthal és Kadelburg „Morgó-könyvek” című darabjában arattam első nagy sikeremet. Iszonyú munkával, megtörhetetlen ambícióval fogtunk hoz-

zá a munkához Ditről Mór vezetése mellett. A megfeszített munkának azután meg is lett az eredménye és a Vigszínház egyszerre, velünk művészekkel együtt — dívatba jött.

— En egyik valóban nagy siker után a másikat arattam és legzebezt, legnagyobb örömem az volt, amikor Kertész Ellát nőül vettem.

A ma színháza

— Ahogy az idők sebes pergése következtében a világon minden eltörlődött,

egy a művészet terén is nagyfokú elmozdulás tapasztalható. A ma színésze egy teljesen más igényű-közönség előtt játszik, mint azelőtt s miután az igények jóval lejjebb szálltak, a színészeknek is engednie kellett valamit szigorúan művészi elveiből. A darabok terén szintén igen erős dekadencia állott be. Manapság nagyon kevés a jó darab és igen sok jó darab épen a fent elmondottak miatt nem talál olyan fogadótásra, amint azt megérdemelné.

— Egyes írók minden áron újat akarnak hozni, de akarásuk megleázik műveikben. A szándékosság ellenesége a művészetnek. Az új-nak, a nagy-nak ösztönzerőre kell jönnie, azt az ösztöndatlat zsenik teremtik meg, nem pedig a számító furo-faragók.

— En a jövődőt meglehetősen pesszimistikusan nézem. A mai színművészet igen erős visszaesést mutat. Természetesen ennek főként a megváltozott idők az oka, amely a létért való küzdelem csatársorába állítja a színészt, amely elvonja őt attól, hogy életét teljesen a művészetnek szentelje.

— Vannak, akik optimisták. Bár nekik lenne igazuk...

LÁBASS JUUCI

a „Marica grófnő” címszerépet fogja játszani a Király-színházban.

Tere=fere a kulisszák között

A SZÍNHÁZAK HÖSE még mindig a hányatott életű Marica grófnő, Kálmán Imre operettje, amelynek végre megtalálták összes szereplőit. Szóval, Marica grófnő Lábass Juuci lesz, partnere, a szerelmes bonviván, Kiss Ferenc, azután nagy szerepe lesz Bátkay Mártonnak és Vadly Lónának, aki azonban még nem bizonyos, hogy eljátsza a szerepét. A szubretl-szerep a mai formájában ugyancsak olyan jelentéktelen, hogy Vadly Lónának nincs nagy kedve eljátszásához és így lehetséges, hogy a szubretl szerepét más kapja, amire a próbák megkezdődésénél.

AZ UNIONÁL még az az újság, hogy Faludi Jenő vezérigazgató az idén már nem nevez ki új igazgatókat az ércs színházak, a Magyar Színház, Budapesti Színház étere, hanem központi igazgatással vezetik majd azokat. A jövő esztendőre azután minden színház megkapja majd a maga igazgatóját.

A ROYAL-ORFEUMBAN megtörtént a héten, hogy a „Sárga rózsá” című kis énekes darab kezdésére nem érkezett oda az egyik kis szerep alakítója. Az orfeon rendezője, Pásztor Béla, télelésen kezdve rohant ide-oda, de a színész bizony csak nem került elő, sőt még

helyettesről sem lehetett gondoskodni, mert csak a darab szereplői tartózkodtak bent az orfeumban. Pásztor Bélának azonban helyén a szíve és beugratta a szerepbe, képzelték csak kit, Hirukawa Izurát, a világhíres japán Hirukawa-csoport egyik férfitagját. A fiatal japán brilliánsan megállta helyét a színmagány darabban. Igaz, hogy csak statiszták, de olyan jól, hogy a színészek, ariszták a kulisszák mögött megtapsolták. A közönség viszont Kiss Ferétt tapsolta, meg Somogyi Boguét és Pethes Sanyit, akik páratlan művészettel játszanak a Royal-Orfeum színpadán.

SOMOGYI NUSI, az Arvácska előadásai után, szóval a Marica grófnő premierje estején elutazik három hónapra tengelyen. Tengelyre és nem vonaton. Vagyis: Somogyi Nusi Budapestben béül a nagyszerű Alfa-Romeo-kocsiba és meg sem áll Ostendia, Ostendében hátrá rakják az autót és átmegey Londonba, ahol három hónapig lesz.

CSORTOS GYULA mesélte annakidején az alábbi viccet:

„Biller Irén olyan, mint az Antónia: vidékről jött és vidékre ment.”
Biller Irén a vicc születésének idején nyilatkozott az egyik újságban, amelyben a többi között azt mondta, hogy a művész, aki nem éppen izéles viccet mondott róla, megkísévelte őt. Néhány hónap után Harmath Imre írt egy kislejt, amelyet Kékény Iona éne-

kel a Blaha Lujza Színházban és amelyben Harmath Kékénynek még egyszer elmondotta a fenti viccet.

A Színész Szövetség ebben az ügyben figyelmét indította és most már az a kérdés, kit büntet meg: Kékény Lónát-e, Harmath Imrét-e vagy talán Csorlos Gyulát?

HASZNOS TUDNYALÓK: Sok villa-moskalmaz beszélt most büszkén, hogy villamoson már több színész is jár, minni autón.

Egy statisztikus kiszámította, hogy a Kis Ferenc-ügyben tett nyilatkozatokra több papir fogyott el egy hónap alatt, mint a Tudományos Akadémia kiadé-nyatra — egy évben.

A konjunkktúra az igazgatóság fogás- gából megszökött. Mindenütt keresik.

Sarkadi Aladár annak közlést köri, hogy senki sem kínálta meg szerződést ajánlattal és Amerikába sem megy.

Egy rosszmájú színész szerint a ml-lárdos gáztik a légben köftetnek.

Szalpin a lapjelentések szerint négy-százmillió estli féllepti díjat kap Berlin-ben. Végre ő is star lett.

MOLNÁR FERENC legszorgalmasabb látogatója a „Sasfók” próbáinak. Ő az első, aki reggel megjelenik a színházban és az utolsó, aki elmegy onnan.

SIRÓ ANNA, a Király Színház fiatal és tehetséges művésznője a legutóbbi két napon bravuros munkát végzett. Két napon három darabban négyszer lépett fel. Vasárnap délután a János vitéz Iluskájában aratott nagy sikert, este a Három a kislányban mint Hédi kapott sok tapsot, hétfőn délután pedig a Mézeskalácsban játszotta el nagy tetszés mellett Honthy Hanna szerepét. Az igazgató urak fenn ültek a páholyban, látták a sikert, aminek bizonyára az lesz a következménye, hogy a kis Siro Annát ezután többször szerepeltetik, mint eddig.

HEVESI SÁNDOR új darabját Drá-gely Gábor társaságában írja. A darab még ebben a szezonban színpadra kerül a Magyar Színházban.

RÓMAI LAKOMA a címe Molnár Ferenc új darabjának, amelyet most kezdtek írni, miután az „Üvegipó”-t befejezte. A római lakoma modern tárgyú szindarab, egy festő műtermében játszódik le, ahol a festő és barátai római lakomat rendeznek. Az új Molnár-darab két felvonásos.

Uj Froufrou a Magyar Színházban. Hétfő délután a Magyar Színházban Szécsi Böske játszotta a Froufrou címszerépet, ezzel együtt pedig talán Darvas Lili utódját találta meg az Unió. Szécsi Böske a Színhakadémia elvégzése után Pozsonyba szerződött drámai hőnőnek, majd a buda-miskolci színházak sinhepelt drámai primadonnája lett. Miskolcon tizenkilenceszer játszotta egy-másután a Vörös malom főszerepét, amely igen jelentős sikert jelent, ha megmondjuk, hogy prózai darab áltá-lában háromszor-ötször megy vidéken. Szécsi Böske bemutatkozását a közönség igen melegen fogadta. A ragyogó megjelenésű színésznő főm játékaival, komoly és kiforrott művészetével Budapest új színházi csillagának küzdötte fel magát.

Bartók Béla és Szántó Tivadár új operái kifőldön. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: Az itteni Universal-Ediotion 18 operát helyezett el az új szezonra bemutatásra a különböző közepneuropai operaházakban. Ezek között szerepel Szántó Tivadárnak, a Párisban élő kitűnő magyar zongoraművészeknek Taifun című dalmi-ve, amely Lengyel Menyhért hasonló című színművéből készült és a manheimi Nationaltheaterben került először bemutatásra, valamint Bartók Béla Csodálatos mandarinja, amelynek premierje Brinnben lesz.

A Párizs lány hete lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Minden este Yvain nagyszerű operettjét adják az ismert kiténő szereposztásban.

Orion-film Orion-film
Aszeton kimagasló esemény!

A BÁLNA

ORION világhítraktáció élmepyes bemutatója
ma, kedden este 1/3-8-kor
Corvin Színházban

Pompás kísérőműsor!
A megzavart esküvő
Viola Dana, vígjáték 6 felvonásban
Angol és magyar hirdők
Jegyek elvételében
Orion-film Orion-film

Kiállítás! termek!
Budapest VIII, Üllői út 52/B sz.
Árnyékp: VIII, Baross a. 59
Telefonhívó: József 8—41 szám

Egerváry és Társa

műbutorgyár

Különleges műbuto-
rok, művészi facil-
lárok és interieurok

• A Cserecsyékert bemutatója lesz a **Víg-színház** jövő hétenek irodalmi és művészi nagy eseménye. *Cserecsy* remekművének szerepét grandiózus emberbravóval adnak alkalmat a közreműködőknek. Szombaton fél nyolckor kezdődik a premier.

OMNIA URANIA
(3/4, 7/7, 8 és 10 óra) (5, 7/7, 9/9, és 10/10)
Zokogó örökösök (6 fele.) Engel-Hilm

• A jövő hét művészi eseménye: a **„Halmáné”**. *Strindberg* legjelentősebb alkotásának első budapesti előadása iránt művészi körökben rendkívül érdeklődés gyulladt. Fokozza ezt a magyar szereposztás kiválósága: *Somlyai Artúr*, *Ferdencs Rózi* és *Gelléri Lajos* nagyszerű alakításait igéri a színház. A bemutatója a nagyhatalmú *Fera Mircea* rendkívül sikeres főlény be a *Renaissance Színház* műsorát.

• Hét opera, két klasszikus operett és a **Nemzeti Színház** hétfői és pénteki vendégjátéka tölti be a **Városlát Színház** első hetének gazdag műsorát. Vasárnap délután a *Donceér*, este a *Rigoletto*, hétfőn a *Nemzeti Színház* előadásában *Lilomni*, kedden a *Parasztecsület* és *Bajazsát*, szerdán *Bohémélet*, csütörtökön *Trubadúr*, pénteken a *Nemzeti Színház* együttműködésével *Gyurkovics lányok*, szombaton a *Zsidóné*, vasárnap délután *Cigánybáró*, este a *Pillangókisasszony* kerül színpadra a legművészebb közepében.

MOZGÓKÉP-OTTHON
Óriási siker!
Akkiket nem szokták feleségül venni szerkesztő vigjáték akadályokkal, 7 felvonásban
Az ucca hőse
amerikai regény 6 felvonásban
Főszerepben: **Mary Prevost és Dinty Híradó**
Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor

• A színházak heti műsora: **Városlát Színház**: Kedd: *Parasztecsület*, *Bajazsát*, Szerda: *Bohémélet*, Csütörtök: *Trubadúr*, Péntek: *Gyurkovics lányok*, Szombat: *Zsidóné*, Vasárnap délután: *Cigánybáró*, este: *Pillangókisasszony*. — **Víg-színház**: Kedd, szerda, csütörtök és péntek: *Antónia*, Szombat (először) és vasárnap: *Cserecsyékert*. — **Renaissance Színház**: Minden este: *Vera Mircea*. — **Fővárosi Operettszínház**: Minden este: *A párizsi lány*. — **Magyar Színház**: Kedd este: *Froufrou*. Vasárnap délután: *Szent Péter esernyője*. Szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap este: *Sasfőlk*. — **Király-Színház**: Kedd, szerda, csütörtök és péntek: *Árvácska*. — **Belvárosi Színház**: Kedd, szerda és csütörtök: *Charly*. Péntek (először), szombat és vasárnap este: *Krentszonátá*. Vasárnap délután: *A buta ember*. — **Blaha Lujza-Színház**: Minden este: *I love you, Székely főnök* stb. — **Apollo Színház**: Minden este: *Egy új két kutyával*, *Centvári és Társa*, *Tavaszi ebédese* stb. — **Tereszkórti Színház**: Minden este: *Az igazság ur unja*, a *nóket*, *Rex* stb. — **Vidám Színház**: Minden este: *Békéfy-kabaré*.

• Az „Árvácska” a **Király-Színházban**. Szeptember 13-án, szombaton vonul be az „Árvácska” a **Király-Színházba**, amely fényes előadásban és pazar díszletekkel játssza el *Zerkovitz* diadalmas operettjét. Somogyi Nusi és Vadly Ilona primadonnái az előadások, amelynek külön fénypontja *Kiss Ferenc* és *Boross Géza* fellépése. *Latabár, Szirmai Imre* és *Rozsnyai Ilona* játsszák a népszerűt operett többi főszerepét. Külön kiállításos eseményre az estnek a margitszigeti költőnő szép parkdíszlet és a *Rákóczi úti bolt*, amelyet teljes élethűséggel visznek a **Király-Színház** színpadára, valamint az elegáns és ötletes dívatruv. Az „Árvácska” bemutatóját minden este a „Három a kislány” kerül színre *Alpár Gittával* és *Környei Bélával*, míg vasárnap délután a *klasszikus „János vitéz”*-t, kisszusnyó napja délutánján pedig a „Mozekalács”-ot ismétlik mérsékelt helyarárral.

PETROVICH SZVETISZLAV
külföldre szerződött.

• **Darvas Lili** „Sasfőlk”-ja a **Magyar Színházban**. A szezon első nagy drámai szenzációja szeptember 10-én, szerdán lesz a **Magyar Színházban**, amikor **Darvas Lili** először játssza el *Rostand* világhírű remekének, a „Sasfőlk”-nak főszerepét. A színház lázas izgalommal készülődik a parádés művészi eseményre, amelynek nagy sikere előre is biztos. Hétfőn este, valamint jövő vasárnap délután a „Szent Péter esernyője”-t, most vasárnap délután pedig a „Kis lord”-ot, hétfőn, innep délután és kedd este a „Froufrou”-t ismétlik. A délutáni előadások mérsékelt helyárakkal.

• **Tolsztoj** „Kreutzer szonátá”-ja a **Belvárosi Színházban**. Pénteken este mutatja be a **Belvárosi Színház** **Tolsztoj** halhatatlan remekének, a „Kreutzer Szonátá”-nak drámai feldolgozását. *Titkos Ilona*, *Törzs*, *Kertész Dezső*, *Halmi Margit* erősegei a szenzációs előadásnak, amely méltó módon fogja szolgálni az orosz költő óriási művészetét. Külön szenzáció lesz az oroszos motívumú díszlet, amelyet *Báthy István* tervezett.

Péntekig a mulatságos „Charly” szerepel a színház esti műsorán, hétfő délután „A papának igaza volt” című vigjátékot, jövő vasárnap délután „A buta ember”-t ismétlik mérsékelt helyárakkal.

• „I love you”, „Székely főnök”, „Miert járkálsz meztelenül” diadalmas színház-avatató műsorát ismétli a hét minden estéjén a **Blaha Lujza Színház**, amelynek közönségsége lelkes tapsokkal ünnepli az operettközvető művészi együttét. A „Székely főnök”-ban a vendég *Basillidesz Mariát* és *Szende Ferencot*, a francia boházban *Titkos Ilona* és *Törzs* párizsias gráciájú játéka, a művészszakmokban *Kékény Ilona* és *Boross Géza* remek humorát. A szenzációs program innep délután is színpadra kerül mérsékelt helyárakkal.

KAMARA ROYAL-APOLLÓ
GLORIA SWANSON:
Kékszakáll
8-ik felesége
A hét eseménye!

• Az **Apollo Színház** óriási sikert aratott új műsorának főszereplői: *Szöke Szakáll*, *Radó Sándor*, *Kőváry Gyula*, *Bárony István*, *Fritz Ödön*, *Kortész Endre*, *László Rózi*, *Sólyom Janka*, *Vaszary Piroksa*, *Dajbukát Ilona*, *Pósnér Magda*, akik nagyszerűen adták elő, kiváló magánéletről, estéről-estére zajos ünneplésben résztesznek.

• **Fedák Sári** Amerikába utazik szeptember 13-án. Emiatt az *Antóniát* szeptember 12-én pénteken utoljára adják. Összesen még két előadása lesz az *Antóniának*.

MOZI ÉS FILM
Uj magyar filmszenzáció

Az első ideai Star-film — Csak nővel ne!
Ma délelőtt tartotta a **Star-filmgyár** a **Kamara-mozgóban** ideai első magyar filmjének zárkörű bemutatóját, meghívott vendégek előtt. A film bemutatója oly lázas sikert hozott a gyárnak, mint valamilyen víg-színházi magyar premier. Számtalan esetben viharos taps zúgott fel a film vetítése alatt és a filmet — ami a legtrikább eset — befejezése után is megtapsolták.
A magyar kinematográfusnak ez az új alkotása meg is érdemelte ezt a sikert. Ugy játék, mint rendezés és kiállítás dolgában ez a film már teljesen internacionális értékű. Komoly művészi munka ez, amely a nemzetközi filmpiaci termékeivel bátran felveheti a versenyt.
A film szcenáriumát *Moly Tamás* írta, *Csak nővel ne!* című nemrég megjelent ötleter és izgalmas gazdag kalendár regényéből. A szcenárium rendezése *Gadál Béla* érdeme, aki invenciózus, nívós és igen értékes művészi munkát végzett.

Az új magyar attrakció nő főszerepében egy fiatal művésznő dobott. *Sokolay Oly* ez a fiatal művésznő, akinek operettszínházban már volt sikere, de nekinek ez az első filmszerepe. Művésze és tudása még természetesen nő befolyását, de nagyon kedves és hódolatos elegáns megjelenés. A jövő egyik

Megnyitja
Vidám Színház
Nagyemező ucca 17. — Telefon: 17-97
Békéffy kabaréja
Budapest legelősebb és legvidámabb színháza — Előadások pont 9 órakor

magyar filmprimadonnáját azonban mégis benne látjuk. A film főszerepét *Töray Ferenc* játssza, akinek alakítása az amerikai színészek díszkrét művészetére emlékeztet.

A film összes többi szereplője is kitűnő művészek kezében vannak, úgy hogy az új magyar filmalkotás az idén szezon egyik legnevezetesebb eseménye lesz.

• **Urániban**: **Zoro-Huru**. Az ötletmesterek és a **Zokogó örökösök**. (3, 5, 7, 9 és 10 órakor).
• **A Mozgóképi Otthon** óriási sikerű műsora: „Akkiket nem szokták feleségül venni” (amerikai vigjáték 7 fele), „Az ucca hősei” (amerikai regény 6 fele, főszerepben *Mary Prevost* és *Dinty Híradó*). (4, 6, 8, 10.)

Mozgófénykép színházak műsora

Corvin Színház (Tel. J. 89-88. J. 86-84) A *bálna*. Kezdeti 9/8 órakor.
Kamara (Tel. József 140-27): *Kékszakáll 8-ik felesége* (Gloria Swanson) — *A veszedelmes életkor*.
Omnia (Tel. József 1-25): *Zoro és Huru*, az ötletmesterek. *Burleszk 6 felvonás* — *A zokogó örökösök*. *Vígj. 6 felvonás*. — *Filmrportok*. — *Színes dívatruv*.
Royal-Apollo (Tel. J. 118-94): *Kékszakáll 8-ik felesége*. — *A veszedelmes életkor*.
Uránia (Tel. J. 121-35): *Zoro és Huru*. Az ötletmesterek. — *A zokogó örökösök*. Kezdeti 7/5, 7/7, 9/9, 10.
Tivoli (Tel. 30-49): *Örökké a föld* A szerelmek himnusza 7. fele. A főszerepben: *Wallace Reid*. — *Az új arany*. *Raffles*, *uri betörő kalandja* 5. fele. 7/5, 7/7, 9/9, 10.
Olympia: *Harc a hőstestért*, érdeklősítő attrakció 7 felvonásban. Főszereplő *Maciste*. — *A vándormadarakkal Afrika*-ban. *Borg Bergs* világhírű madárjáró 5 felvonásban. — *O a fejedelmek között*, amerikai burleszk. Főszereplő *Harold Lloyd*. Előadások: 4, 6, 8, 10 órakor. Az első előadás mérsékelt helyárak mellett.

Ha még nem látta, nézze meg
RAFFLES
az úri betörő kalandjait
A TIVOLIBAN
Előadások: 5, 7/7 és 9/9 órák

Magyar kir. udv. szállító
SEMLER J. Magyar kir. udv. szállító
Alapított: 1850 Alapított: 1850
Az ország legnagyobb szövetáruháza
Ajánlja dús raktáron levő legfinomabb
szövetkülönlegességeit
Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarkán) Fióüzlet: Koronaherceg ucca 9
A cégnek a következő városokban vannak irodakatai: London, Liverpool, Páris, Zürich, Wien, New-York, Philadelphia, Chicago, Toronto, Buenos-Ayres, Sidney stb.

Az uszó-vándor-díjak napja

Hollósy Frigyes rekordot javított a III. TVE versenyén

A hajdoki uszószezon utolsó nagy eseményeként zajlott le a III. TVE-nek a kettős ünnepen rendezett versenyén. Az érdeklődés elég nagy volt és ez főképpen a vándordíj-küzdelmeknek köszönhető. Egy rekord is volt háttérben: Hollósy Frigyes (III. TVE) 400 méteren javított rekordot. Főbb eredmények:

FŐVERSENYEK

Szent István-díj: 20x20 méteres gyorsúszásfajta. 1. III. ker. TVE (Magyar), Hollósy I., Hollósy II., Homonnay I., Homonnay II., Czelle, Péter, Holba, Holkó, Andor). 2. NSC. 3. MUE.

100 méteres oldalszája. 1. Homonnay Márton (III. ker. TVE) 1:16,8 mp., 2. Hollós (III. ker. TVE), 3. Várnay (MAFC).

100 méteres hóglyvsorsó. 1. Krasznai Vilma (III. ker. TVE) 1:32,3 mp., 2. Dénes Irén (NSC), 3. Krasznai Kató (III. ker. TVE).

100 méteres hóglyv-fajta. 1. Melógh Ilonka (III. ker. TVE) 1:41,8 mp., 2. Krasznai Kató (III. ker. TVE), 3. Sipos Meni (NSC).

Magyarország 400 méteres mellúszás-bajnoksága. Bajnok: Hollósy Frigyes (III. ker. TVE) 6:34,4 mp. Országos rekord. 2. Józ Gyula (MESE).

Magyarország 200 méteres gyorsúszás-bajnoksága. Bajnok: Szigeti Géza (MESE) 2:30 mp., 2. Hollósy Béla (III. ker. TVE) 2:32,4 mp., 3. Magyar (III. ker. TVE).

100 méteres hóglyv-fajta. 1. Feszt Franci (NSC) 1:42 kettős mp., 2. Krasznai Kató (III. ker. TVE), 3. Wagner Józsa (NSC).

4x65 kétharmad méteres vegyes staféta. 1. III. ker. TVE) 8:17 négyfős mp., 2. MAFC, 3. NSC.

50 méteres hátúszás. Főverseny. 1. Homonnay Márton (III. ker. TVE) 0:57 mp., 2. Holba (III. ker. TVE), 3. Czelle (III. ker. TVE).

A vándordíjak győztesei

Dr. Keller Tibor-vándordíj Győztes: III. ker. TVE 39 pont.

Krasznai Ferenc-vándordíj. Ovás alatt. Győztes: OTSE 12 pont.

Honvédelmi miniszter vándordíja. Győztes: III. ker. TVE 10 pont.

Szent István-vándordíj. Győztes: III. ker. TVE.

A Grünfeld-vándordíjat az MTK nyerte meg

Az MTK újidősi versenyének második napja

Szombaton és vasárnap bonyolították le az MTK Grünfeld-vándordíjas újidősi versenyét, amelyben — mint az előrelátható volt — a kettős újidősi gárdával rendelkező MTK vezetett. A vasárnap második versenyén ismét csak a két-féle újidősi győzelmet hozta. Így az MTK másodszor jutott birtokába az értékes troféumnak. A vasárnap eredmények a következők:

Budapest újidősi csapatbajnokságát.

Diskoszvetés, ötös csapatverseny. Bajnok: az MTK csapata (Kaufmann, Hahn, Geller, Salamon, Rózsa) átlag 22,37. 2. FTC (Rothenbauer, Benkó, Dobó, Rosen, Lukács) átlag 25,57. 3. MAC. Magasugrás, ötös csapatverseny. Bajnok: MTK a) (Gross, Képes, Hahn, Kertész, Steiner) átlag 165 cm. 2. MAC (Andor, Darányi, Tary, Vécsy, Kovács) átlag 155 cm. 3. MTK b).

Egyéb staféta és csapatversenyek. 5x400 méter: 1. FTC a), 2. MTK. 3. FTC b). Indult 6 staféta. 300 méteres síkfutás, ötös csapatverseny. 1. MTK a) 23 pont. 2. FTC, 39 pont. 3. MTK b), 4. MTE.

A Grünfeld Memó-vándordíj: 1. MTE 40 pont, 2. FTC 37 pont, 3. MAC 35 pont.

Frakk és szmoking

Öltözék-küldetés, kezes használt ruhákért legelőszörban kapások. Szombati újidősi versenyekről a következők: Szombaton és vasárnap...

Az első osztály startja

A BEAC kilencedik mezőnydíjéka ellenére katasztrófális vereséget szenvedett — Az NSC szép teljesítménye — A VAC legyőzte az UTE-t

Az elsőosztályú bajnokság őszi fordulójának első küzdelmei vasárnap zajlottak le. Szomorú csalódást hoztak ezek a mérkőzések a futballsport elleneségei számára, akik a párizsi katasztrófa után boldogan dörzsölték kezeiket abban a biztos tudatban, hogy a futball most már hosszú időre el van temelve nálunk. A futballközönség bizony éppen úgy megéltette a tribünöket, mint az elmúlt szezonban és csak epizódképpen említjük meg, hogy a lövésnyitri pálya — az UTE-VAC mérkőzés színhelye — alig tudta befogadni a mintegy 10-12.000 főnyi közönséget. De meglették a többi pályák is, nem is szólvá, a másodosztályú mérkőzésekről, ahová szintén többen jutott közönség.

A sportból részt illetően, nem sok érdeműt teit a mérkőzésekben. Az egyetlen VAC-UTE mérkőzést kivéve, ahol a közönség élvezetes és szép futballt látott, bizony sivár és unalmas volt a legtöbb mérkőzés. A klasszikus futball kultiváló két csapat — az MTK és a Vasas — távollétében csak a lövésnyitri pályán láttunk igazi bajnoki küzdelmet. A nap szenzációja volt, hogy az elsőosztályba bejutott BEAC, amelynek játéka a másodosztályban leginkább megkülönböztette az elsőosztályú riválit, katasztrófális vereséget szenvedett a Törökvtől annak ellenére, hogy a vasutas-csapatnak a mezőnyben méltó ellenfele volt és csak kapusnak érzhetetlen rossz játéka miatt szenvedett így súlyos vereséget. Sorstársa, az NSC, unalmas és lélekfájtató játék után legyőzte még nálánál is rosszabb ellenfelet, a VAC gyorsúszó teljesítményét vezetve akkor, midőn lelkes játék után az UTE-től szerzett két értékes pontot. A III. ker. TVE-Zugló mérkőzést jobb nem beszélni. Minden volt, csak futball nem. Az FTC realisan győzte le a KAC-ot.

VAC-UTE 2:0 (0:0)

Lövésnyitri. Bró: Iváncsics Mihály. Elvezetés és pompás bajnoki küzdelem. Bár az UTE technika főlényben volt, a VAC lelkes játékával megérdemelte a győzelmet. A vezető gól a második félidő 17. percében esett Lóbi szabadrúgásából. Ugyancsak ő rugta a második gólt is, az UTE közvetlen védelmének hibájából. Az UTE csatárára rendkívül sok gólhelyzetet teremtett, azokat kibaszálni azonban nem tudta. A VAC csapatából Boros és Breuer II. hiányoztak.

Törökvtés-BEAC 9:0 (3:0)

Bró: Schisser József. A BEAC, bár a mezőnyben szép és lelkes játékot mutatott, álmodzatul esett fiatal kapusa, Fábán kriminálisan rossz védésének. Az egyetemiek 10 emberrel kezdenek és ez hátrányosan befolyásolja játékukat. Később azonban beállt Erhardt és akkor megváltozik a csapat játékának képe. A 83. percében a Törökvtésnek egy szép támadásából keltezik

Szedők jobbásza gólya. A Törökvtés a góltól fellelkesítve tovább támad és Weber révén megsemmisít a második gólt szabadrúgásból, amely kapufáról pattan a hálóba. A féldő végén Trits háromra szaporítja a gólok számát. A második a BEAC támadások felszabadították kisse a fáradt egyetemi védelmet. A támadások azonban eredménytelenek, mert az indisponált Fábán minden lövést beenged. Hiába dolgozik a BEAC csatárára, az egyetemiek nem tudják megakadályozni Trits, Kautsky és U. további góljait.

FTC-KAC 2:0 (1:0) Udui úti pálya.

Az FTC biztosan és könnyen nyerte meg első bajnoki mérkőzését a KAC ellen. Mindkét félidőben fölényben volt és csatárára révén meleg helyzeteket teremt ellenfele kapuja előtt. A zöld-fekete vezető gólját Patoki lőtte az első félidő 7. percében. A féldő végéig nem változik az eredmény. A mérkőzés második részében a sérült Takács nélkül játszik, de félidőt 10 emberrel is megtartja. A második félidő végén Kohut gólya megpecsételi az FTC győzelmét.

III TVE-Zugló VII. ker. AC 1:1 (1:1) Határ úti pálya.

Unalmas és sivár mérkőzés. A III. kerületiek tartalékosan álltak ki és igyekeztek csak a vereség elkerülésére frázni. Még az első félidőben Schweitzer (III. ker. TVE) fejté rugták, aki vértó fejté bekötve, öntelődözön végigjátassa a mérkőzést. A vezető gól a III. ker. TVE éri el. Mezőnyjáték után egy védhető labda Herrer lábáról a gólya pattan. A második félidőben Zugló fölénybe kerül, az adott helyzeteket azonban a Vivók jól működő védelme miatt nem aknázhajta ki.

NSC-BTC 2:1 (1:0)

Az unalmas mérkőzésbe csak Rémai (III. nagyszerű szabadrúgása csak egy kis élelet és annak eredménye volt a 18. percében Spitz által rugott szép gól is. Félidő végéig nem változott az eredmény. A II. félidőben a Kertész által fejté góllal ezáltal a TC. A 83. percében az NSC Száros gólya révén biztosítja a győzelmet.

A másodosztály

BAK-EMTK 3:3 (1:0). Bró: Dr. Ibolya Zsigmond. (Amerikai út). MAC-UMTE 1:1 (0:0). Bró: Weisz Ferenc. (Margitsziget). TTC-Főv. T. Kör. 1:1 (0:0). Bró: Orova Henrik. (MÁV-pálya). KAÖE-BTC 3:1 (1:1). Bró: Klein Árpád. (MÁV-pálya). UTE-KTE 1:0 (0:0). Bró: Bóna Pál. (Szent László út). 33 FC-Posás 2:0 (2:0). Bró: Fenyves Miklós. (Lövésnyitri). Húsparos-Ekserész 0:0. Bró: Vértés Imre. (Millenáris).

A magyar tennisz-bajnokság küzdelmei

Sorozatos meglepetések — Neppachné (Berlín) a női egyes győztese — A cseh Gottlieb-Soyka pár szenzációs szereplése — Grandy és Kleinschrott (Berlín) a férfienyes elődöntőjében

Egy hete folynak a magyar bajnoki címért folyó küzdelmek előszörán külföldi versenyzők részvételével és a margitszigeti minton a verseny tartamára kétéltelű Budapestre helyezte az európai tenniszsport súlypontját, oly elősordult, magasklasszusú játékok produkálnak a bajnokság résztvevői. A férfienyes bajnokság versenyében a teljes magyar gárdán kívül startoltak állít Grandy, Kleinschrott (Németország), Soyka Gottlieb (Csehszország), Lappu (Románia), Siegel (Wien) és mindannyian szép sikerrel küzdötték végig a minton versenyek. Az elődöntőbe Grandy és Kleinschrott kerültek Gottlieb, illetve Göncz (MAC) fölötti aratót főképpen győzelme után, ahol a bajnok

ság védője, Kehrling ellen kell sorompóba épülni. A női egyesben a magyar bajnoknő, Kreneszy Mady (MAC) nagy meglepetéset érzékeny vereséget szenvedett Neppachné (Berlín), aki a bajnoknő könnyen verte ki a további küzdelmekből 6:2, 6:2 arányban. A döntőben Péterváry, Várady III, sokszoros magyar bajnoknő került Neppachnéval szembe és bár a játék első felében nagyszerűen tartotta magát (6:8), kénytelen volt a német bajnoknő nagyobb tudása és versenyruinjára előtt csakhamar meghajolni. A női bajnokságok elvezetése után minden reményünket a Kehrling-Kellemen fédpárosra helyeztük, a magyar bajnoki pár azonban nem felelt

meg a váratlanoknak. A cseh Soyka-Gottlieb pár, amely az európai hírv Grandy-Kleinschrott pár felett aratót szenzációs győzelmével a döntőre kive hírkálta magát, a magyar bajnoknővel védelmi elleni meccsében Budapeston még alig látott magasrendű tenniszet mutatott be. Gyors, elegáns, erőteljes játék, finoman elgondolt akciók szinte percenként ragadta tapera a közönséget és már 2:1 arányban javukra állt a küzdelem, amikor a beállott sötétség miatt félbeszakították a játékot. A magyar bajnoki pár mályon formán alul játszott és különösen Kehrling küzdő feltűnő indispozícióval.

Papp György.

A BEAC kétnapos versenyé

A BEAC a kettős ünnepen rendezte meg országos általékai versenyét látványos pályáján. A kétnapos mintonéket kétségeknélkül legjobb eredményre a BTE tehetőseges fiatal futójának 800 méteren kifutott 1:58,3 mp-es ideje, amely az év legjobb nyolcosztásos eredménye.

Felnyelremelő az MTE ktlvölé allround atlétájának: Csöffay Sándornak szereplése, aki hótről-hétre fejlődve, ma már respektábilis ellenfele legjobb bajnoknak is. A tehetőseges atléta vasárnap megnyerte a pentatlont, ma pedig grózzát a magasugrás másodosztályú versenyén.

Főbb eredmények:

- 200 méter: 1. Nemes (OTE) 23,5 mp., 2. Vida (KAÖE), 3. Winter (KAÖE). 300 méter: 1. Barsy (BTE) 1:58,3 mp., 2. Rózsa (MTE), Fonyó és Nagy feladták. Magasugrás II. oszt.: 1. Csöffay (MTE) 163 cm. 2. Magyar (MTK), 3. Steiner J. (MTE). Távolugrás: 1. Haluska dr. (BEAC) 659 cm. 2. Balogh (MAFC). 1500 méter, hendikep: 1. Kún (RTK) 183 m. a. 4:10,8 mp., 2. Steiner Pál (MTE), 3. Bokor (MTK). Gerelyvetés: 1. Csöfthey dr. (BEAC) 57,80 m. w. o. 4x200-as staféta: A) csoport: 1. KAÖE 1:48 mp. 2. MTK. B) csoport: 1. BEAC 1:37,8 mp. 2. MAFC. 3. BTE. Hármasmugrás: 1. Haluska dr. (BEAC) 1367 cm. 2. Csöffay (MTE), 3. Sinkács (FTC). 10.000 méteres síkfutás: 1. Király Pál (ESKO) 34:26 mp., 2. Zöllner (MAC), 3. Kovács (FTC), Kádár feladta. 3x1000 méteres staféta: A) csoport: 1. MTK 8:26,8 mp. B) csoport: 1. FTC 8:32 mp. 2. MTE. 3. BTE. Pentatlont: (Végeredmény). 1. Csöffay (MTE) 9 pont. 2. Balogh (MAFC) 9 1/2 pont. 3. Salamon (BTE) 14 1/2 pont. 4. Kaltenbach (BTE).

A kettős-ünnep vízipólómérkőzése

Bajnokság NSC-VAC 191 (5:0) Bró: Kana Ferenc.

NSC: Kratochvíl-Lajta, Gáborfi-Németh, Bartha, Schlenker, Csillag. VAC: Glüek-Róth, Szabó-Nádler-Vermes, Hajd, Weisz.

Az NSC hatalmas fölényrel játszott, könnyű, nagy gólarányú győzelmet aratott a VAC-on. A győztes csapat góljait Schlenker (5), Németh (3), Bartha (1) és (1) dobták, míg a VAC egyetlen gólját Glüek lőtte.

VAC-MAFO 1:0 (0:0). Bró: Kesztyű Ferenc. MAFO: Avar-Kenyery II., Labor-Várnay-Walton, Litvay L., Litvay II. VAC: Erdős-Nádler, Róth-Fehér-Szabó, Glüek, Weisz.

Lármás mérkőzés, amely fair keretek között mozgott. Egyenrangú ellenfelek küzdelme, amelyet a VAC amini szeszecével nyert meg. A mérkőzés egyetlen gólját Weisz lőtte. III. ker. TVE-MUE 15:0 (8:0). Bró: Speisgerger Ernő. III. ker. TVE: Bory-Budas, Péter-Homonnay II.-Sándor, Keserő I., Homonnay I. MUE: Grosz-Natyaosvsky, Onódy-Khind-Vehory, Massányi II., Angéus.

A III. ker. TVE örösi fölényre mellet játszótlak le a mérkőzés. A gólokat Homonnay I. (3), Homonnay II. (3), Keserő (4), Sándor (5) lötték.

A szövetségi díj döntőmérkőzése
 III. ker. TVE-FTC 5:0 (3:0). Bíró: Gé-
 csey Iván.
 III. ker. TVE: Bory-Péter, Gál-Me-
 sey-Dárday, Sárkány, Czele
 FTC: Kann-Serény, Szabota-Nagy-
 Svéd, Wrabel II, Wenzel.
 A kétkiváló egyesület második garnit-
 urának mérkőzéséből is a III. ker.
 TVE került ki győztesen. A gólokat
 Péter, Czele és Sárkány lőtték.

Vízipóló kupadöntő.
 FTC-MAC 4:0 (0:0). Bíró: Komjádi
 Béla.
 FTC: Nagy-Nádas, Fazekas-Keserő
 II.-Wenk, Wrabel, dr. Liebner.
 MAC: Simkó-Iványi, Kreosmer-His-
 tek-Breslмайer, Halász, Turnovszky.
 Az első félidő egyenlő erőik küzdelmét
 mutatja, míg a második félidőben felül-
 került az FTC nagyobb rutinja és
 Keserő, Wrabel (2), Fazekas révén éri
 el góljait.

× A folyamregatta. A Magyar Evezős
 Egyesület Országos Szövetsége vasárnap
 délután rendezte meg a folyamregattát.
 Eredmények:
 Nyolcevezős verseny. 1. Hungária. A
 Pannónia — ellonéra annak, hogy egy
 hosszú vezetett — feladta a vezetést,
 mintán a Hungária vízbébe ezezett.
 Negyveezős verseny. 1. Szegedi Csóna-
 kázó Egyesület. 2. MAC. 3. Nemzeti Hajós
 Egyesület.
 Kétevezős verseny. 1. Duna Evezős Egy-
 let. A Neptun feladta, mert a Duna ví-
 zébe ezezett.
 Dunaajakosság. Egyes verseny. 1.
 Szendey (Nemzeti) tíz hosszal. 2. Eötvös
 (Hungária). 3. Marosy (Esztergom).
 × Magyarországi 1924. évi vízipóló-
 bajnokságának döntő mérkőzése szomb-
 aton délután 5 órakor játszották le a Csá-
 nágárdi úszóudvarban a III. ker. TVE és
 a MAC csapatai. Előzőleg fél 5 órakor
 III. ker. TVE II.-VAC II. szövete-
 ségi díj mérkőzése.
 × Vienna Real Sociedad de Football
 San Sebastian 1:0. Az első spanyol csap-
 at, amely Közép-európába érkezett, min-
 dössze 1:0 arányban szenvedett veresé-
 get a Viennától. Ez azért megy megle-
 penésesre, mert a spanyol csapat a
 fél mérkőzés előtt Prágában játszott
 DFU-val, amelyből — mint ismeretes —
 nem kevesebb, mint tíz gólt szedett be.

**Az MTK kétszeres
 veresége Bécsben**

Az MTK vasárnap és hétfőn
 Bécsben játszott, még pedig ránk
 nézve szomorú eredménnyel.
 Vasárnap az Amateur-től 2:0
 arányu, hétfőn pedig a Vienna-
 tól 6:4 arányu súlyos vereséget
 szenvedett.

Lapunk zártakor még csak annyit
 sikerült megtudnunk, hogy a véde-
 lem gyatra játéka idezte elő a ma-
 gyar bajnokságot bécsi katasztró-
 fáját.

**Az összes magyar
 birkozók benn vannak a
 Wiener Messe vándordíj
 döntőjében**

Ugy látszik, hogy hibávalól vol-
 az osztrák birkozószövetség minden
 ravasz mesterkedése, a kitűnő ma-
 gyar birkozó gárdát még sem fog
 sikerülni elűzni a Wiener Messe
 vándordíj végleges megnyeréséértől.
 Hétfőn este 11 órakor még csak
 annyit tudunk, hogy

valamennyi birkozónk benne
 van a vándordíj döntő küzdel-
 méiben és így ha valamennyien
 kikapnak, akkor sem veszíteth-
 jük el a mérkőzést.

Kiadja:
 A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Árverés

a kereskedelmi törvény 306. §-a értel-
 mében f. hó 8-án délelőtt 10 órakor és
 9-én délután 4 órától kezdve V. Nagy-
 korona uca 13. szám alatt, I. emelet
**Szőnyegek, ebédülő, urizoba,
 festmények, műtárgyak és
 zongora**
 a legtöbb ígérőnek kir. közjegyző je-
 lenléte mellett késedelmes adós terhére
 előrvezetnek. — Adót a vevő fizeti.

Pk. X. 218.138/1924. sz. budapesti közp.
 járásbíróság

Árverési hirdetmény

VIII. József körút 8. sz. I. em. helyi-
 ságban biralónál szeptember 9-én, ked-
 den délután 4 órakor és 13-én, szerdán
 délután 4 órakor
**perzsaszőnyegek, ezüst és porcellán-
 tárgyak, bútorok festmények**
 s egyéb ingóságok közbenjöttömmel leg-
 többet ígérőnek kiküldött árón alul is
 folytatlagosan el fognak árvereztetni.
 Adókat a vevő viseli.

HOFFMANN GYÖZÖ,
 kir. bír. végrehajtó.

**Utolsó
 nap!**

**XII. m. kir. Osztályorsjádi
 főhuzásai holnap,
 szerdán
 kezdődnek!**

Ha siet,
 még kaphat sorjegyet
 az elárulítóknál!

Hivatalos árak:

Egész	Fél
200.000 K	100.000 K
Negyed	
50.000 K	

szakorvosi rendelés
 és nemibeteg
 részére.
 Rendelés egész nap
 Rákóczi-út 32. I. em. I. Rókusai szemben.

Mercur Cipőgyár Rt.
 Budapest VI, Dálnok uca 11
 Megközelíthető 46-os villamoson
 Andrássy ut. „körönd” megállónál

**Eladásra kerülnek
 az udvari helyiségben
 míg a készlet tart**

idénymulta egyes pár női antilop,
 lakk- és barna félcipők minden
 színben és formában

páronként 220.000 koronáért
 továbbá
**gyártás közben előfor-
 duló kisebb hibávali**

női fekete és barna félcipők ... 150.000 K
 női fekete magasszárú ... 120.000 K

Jóminőségű
 férfi fekete és barna egész és félcipő
200.000 K

Gyermekcipők:
 Fekete és barna, 25-29 számig ... 120.000 K
 Fekete és barna, 30-31 számig ... 150.000 K
 félcipők 35-39 számig ... 170.000 K

ismét kapható régi időktől bevált
Waldhelm-jéle

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, telje-
 sen ártalmatlan. Elettöm megváltozta-
 tása nélkül, állandó súlycsökkenés mel-
 lett kecses nyulánk alak érhető el.
 Kapható minden gyógyszerárban és
 drogériában. Magyarországi főraktár
**Szent Péter gyógyszerkészítési
 laboratórium**
 Budapest, VI., Felső erdősor 32. szám

REKLÁMCIKKEK!

Méteráru-osztály
 földszint jobb

Gyöngyike vászon kiti nő minőség, métere	19.850 kor.
Ia mosott sifon métere	25.000 kor.
Ia Kelengyevászon métere	26.500 kor.
Ia cérna / a ravasz métere	26.000 kor.
Ia tennisz filanell métere	27.000 kor.
Gyapju seviot duplaszélés, métere	110.000 kor.
Női szövet duplaszélés, métere	75.000 kor.
Festő és Karton szintartó, métere	22.000 kor.

Zelreuk, barchendok, filanek, ruhaszövetek, vásznak, sítionok
 óriási választékban.

Uridivat-osztály
 földszint hátul

Fiu Kalap minden színben	70.000 kor.
Férfi gyapjukalap	86.000 kor.
Selyem nyakkendő	39.000 kor.
Ia férfifling rayemellő, 2 gallérral	150.000 kor.

Szőnyeg-osztály
 II. emelet

Ia futószőnyeg rendű minőség, métere 70 cm. széles, elsőrendű	45.000 kor.
Ia futószőnyeg színben, métere 90 cm. széles, minden	75.000 kor.
Agyelő szmíra imitáció, igen tartós, darabja	75.000 kor.
Falvédő szmíra imit., igen tartós, darabja	260.000 kor.
Ebédülőszőnyeg szmíra imitáció, 150x200 nagyság, darabja	450.000 kor.
P. plan kitiűnő minőség, darabja	350.000 kor.
2 ágy, 1 asztalterítő bordó vagy sötét színben, készlet	650.000 kor.
Flanelltakaró finom minőség	250.000 kor.

Etamin és csipkefüggönyök, keretet átvettők, uti takarók, pokroccok,
 szalón- és ebédülőszőnyegek, papírok, linoicumok óriási választékban.

Gyermekruha-osztály
 I. emelet

Fiu iskolaruha tisztá gyapfuszövet	270.000 kor.
Leány mairóz iskolaruha gyapju seviot szövetből	240.000 kor.
Iskolakötények divatos fazonban	50.000 kor.

Forgalmi adó külön fizetendő

Fűszer-osztály
 IV. emelet, Lift

Kakaó Corff vagy Boons kilófa	46.000 kor.
Rizs Burma kilófa	8.400 kor.
Akácmez pergetett, fél kg.-os üveg	16.000 kor.
Dióbél kilófa	70.000 kor.
Thea elsőrendű, dekája	1.000 kor.
Csokoládé szerencsi, kilófa	60.000 kor.
Téliszalámi Ia kilófa	105.000 kor.
Hutterszappan	18.000 kor.

Illatszer-osztály
 I. emelet

Kölniviz kimérve, L'Origan, Chypre, Ambr, dekája	2.500 kor.
Parfum kimérve, minden illatban, dekája	10.000 kor.
Óriási fűrdőszappan 200 grammos, minden színben, darabja	10.000 kor.
Fogkefe cellululoid nyelvel, 4 soros, darabja	10.000 kor.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT
 Andrassy út 39